

Management Mind for Modern Executive

EP.3 Learn&Share

เอกสารความรู้ สดร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563

จัดทำและเรียบเรียงโดย | สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เอกสารความรู้ฉบับที่ 2/2563 ชุดนี้ชื่อเรื่อง Management Mind for Modern Executive โดยจัดเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน โดยฉบับนี้เป็น EP.3 Learn & Share ได้รวบรวมจากคำบรรยาย และประสบการณ์ผู้บริหารที่ถ่ายทอดผ่านโครงการศึกษาอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นลักษณะการแบ่งปันความรู้ การถ่ายทอดประสบการณ์และนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน วัตถุประสงค์

1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิต และการวางตนให้เหมาะสมในฐานะผู้บริหารระดับสูง

2) เพื่อเป็นองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศและเป็นผู้บริหารยุคใหม่ที่มีศักยภาพสูง ให้สามารถขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พร้อมตอบสนองภารกิจของกระทรวงมหาดไทยในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เพื่อสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์สุขทั้งในระดับพื้นที่ องค์กร และประเทศชาติต่อไปให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยประกอบด้วยประสบการณ์ผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

- ดร.ฤทัย หงส์สิริ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
ในหัวข้อ “กฎหมายปกครอง”
- นายประจักษ์ บุญยัง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
ในหัวข้อ “ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน”
- นางพิมพ์ร โอวาสสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
ในหัวข้อ “การบริหารงบประมาณ”
- นางสาวชอุณหจิต สังข์ใหม่ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง
ในหัวข้อ “การบริหารจัดการการพัสดุสำหรับผู้บริหาร”
- ผศ.ดร.ธนวรรณ พลวิชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ในหัวข้อ “เศรษฐกิจไทยในภาวะที่เผชิญความท้าทายจากเศรษฐกิจโลก”
- นายปรัชญา สมะลาภา รองประธานกรรมการหอการค้าไทย
ในหัวข้อ “การขับเคลื่อนงาน กรอ.”

ทั้งนี้เอกสารความรู้ฉบับนี้ได้จัดเก็บรวบรวมไว้ในระบบคลังความรู้
ของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
www.stabundamrong.go.th เพื่อเป็นประโยชน์ในการสืบค้นต่อไป

กลุ่มงานพัฒนาและบริหารจัดการความรู้
สถาบันดำรงราชานุภาพ สป.

สารบัญ

หน้า 1

“กฎหมายปกครอง”

ดร.ฤทัย หงส์สิริ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

หน้า 20

“ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

นายประจักษ์ บุญยัง

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

หน้า 32

“การบริหารงบประมาณ”

นางพิมพ์ โอวาสิทธี

รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สารบัญ

หน้า 48

“การบริหารจัดการการพัสดุสำหรับผู้บริหาร”

นางสาวชอุณหจิต สังข์ใหม่
ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

หน้า 66

“เศรษฐกิจไทยในภาวะที่เผชิญความท้าทายจากเศรษฐกิจโลก”

ผศ.ดร.ธนวรรธน์ พลวิชัย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

หน้า 77

“การขับเคลื่อนงาน กรอ.”

นายปรัชญา สมะลาภา
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

กฎหมายปกครอง

ดร.ฤทัย หงส์สิริ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

กฎหมายนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะกฎหมายนั้นเปรียบเสมือนกฎกติกา ถ้าทำงานโดยผิดกฎหมายย่อมส่งผลกระทบต่อผู้กระทำผิดได้ เช่น ปลดออก ไล่ออก เป็นต้น ซึ่งประเด็นที่จะควรจะต้องรู้มีดังต่อไปนี้

ความรับผิดทางกฎหมาย

ความรับผิดชอบข้าราชการนั้นจำแนกได้เป็น 3 ประการ ได้แก่

- ๒๕ ความรับผิดทางแพ่ง (ชดใช้ค่าเสียหาย) โดยการชดใช้เงินหรือทรัพย์สิน
- ๒๖ ความรับผิดทางอาญา (จำคุก/ปรับ)
- ๒๗ ความรับผิดทางวินัย กรณีความรับผิดนี้มีการฟ้องร้องเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะศาลปกครอง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

☞ กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เช่น พระราชบัญญัติสถานบริการ พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร เป็นต้น

☞ กฎหมายทั่วไป เป็นกฎหมายที่ทุกกรม กระทรวงใช้ร่วมกันทั้งหมด แต่ในที่นี้จะเน้นเฉพาะกฎหมายที่มีความจำเป็นที่จะต้องรู้ เช่น

- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับ **คำสั่งทางปกครอง** ซึ่งเป็นเรื่องของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงการกำหนดเกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่

- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่างๆ กรณีไม่ใช่พระราชบัญญัตินี้ต้องมีกฎหมายข้อยกเว้นระบุไว้

- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้กับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

โดยในที่นี้จะกล่าวถึง รายละเอียดได้ ดังต่อไปนี้

➤ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- **คำสั่งทางปกครอง** ตามมาตรา 5 กล่าวว่า ...การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อกฎหมายของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการการอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ...

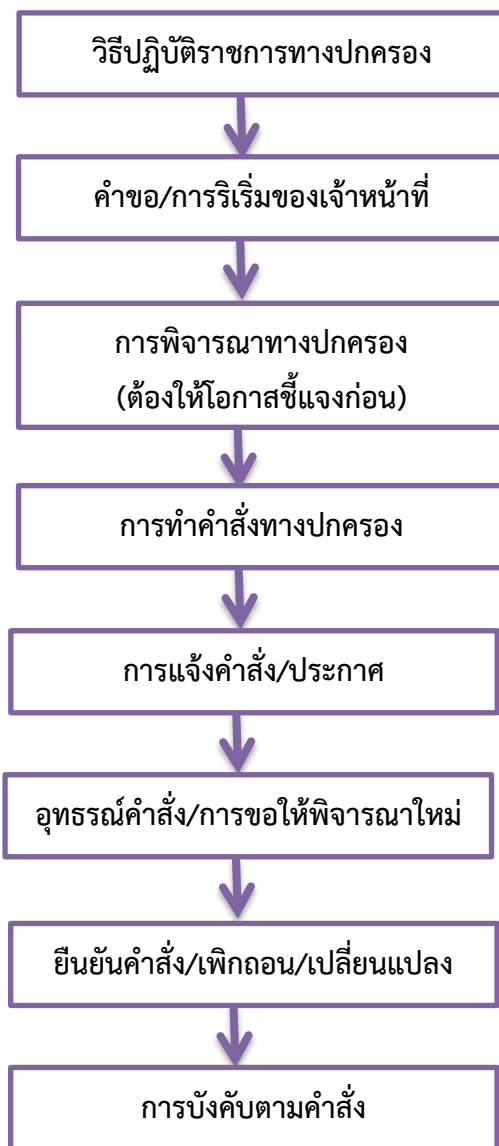
ดังนั้น การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ สามารถใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ฝ่ายเดียวโดยไม่ต้องอาศัยความสมัครใจ ความยินยอม **อำนาจที่ไปกระทบสิทธิหน้าที่** เรียกรวมๆ ว่า วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

- **วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง** เป็นการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มี**คำสั่งทางปกครอง** หรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใดๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

โดยมีหลักการคือ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคำสั่งในเรื่องนั้นๆ เช่น ความเป็นกลาง ก่อนออกคำสั่งจะต้องให้โอกาสชี้แจงก่อน นอกจากนี้ คำสั่งทางปกครองไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือออกด้วยวาจาหรือสัญลักษณ์ก็ได้ เช่น สัญญาณไฟจราจร เมื่อเห็นสีแดงเราหยุดรถ แต่ต้องสื่อความหมายได้ตามพอสมควร เป็นต้น

นอกจากนี้ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง สามารถแสดงแผนผัง
ได้ดังนี้

- ผลของการวินิจฉัยว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง จะต้องนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับด้วย โดยหลักการคือ ถ้าผลของคำสั่งทางปกครอง ทำให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายสามารถที่จะฟ้องศาลปกครองเพิกถอนได้

มาตราที่สำคัญตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

- **มาตรา 3** บัญญัติว่า วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ดังนั้น การดำเนินการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองจะต้องนำหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ไปใช้ด้วยยกเว้นกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแต่ต้องเป็นหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

- **มาตรา 13** บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่จะพิจารณาทางปกครองไม่ได้

- (1) เป็นคู่กรณีเอง
- (2) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
- (3) เป็นญาติของคู่กรณี

(4) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(5) เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

(6) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยคำว่า “คู่กรณี” ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 5 บัญญัติว่า ... “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง...

ดังนั้น เพื่อยึดหลักความเป็นกลางผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจะไม่สามารถพิจารณาทางปกครองได้

- **มาตรา 16** บัญญัติว่า ...ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13 เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง ซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้...

ดังนั้น เจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองทราบว่า ถ้ามีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง จะต้องหยุดการพิจารณาไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่ง หรือประธานคณะกรรมการทราบเพื่อถอนตัวให้ผู้อื่นดำเนินการแทน

- **มาตรา 30 วรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

ดังนั้น ถ้าจะออกคำสั่งทางปกครองลงโทษกับใครหรือเป็นโทษกับใครต้องให้โอกาสชี้แจงก่อน ถึงแม้คำสั่งจะไม่ร้ายแรงก็ตาม ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 92 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ...ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา 91 ปรากฏว่า กรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา...

ซึ่งถ้าไม่ชี้แจงจะถือว่าคำสั่งทางปกครองนั้นเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบถึงอย่างไรก็ตามได้มีข้อยกเว้นตามมาตรา 30 วรรคสอง โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

❏ เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

❏ ทำให้ระยะเวลาในการทำคำสั่งล่าช้าออกไป

❏ เป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีให้ไว้

❏ เห็นชัดว่า การให้โอกาสไม่อาจกระทำได้

❏ เป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

❏ กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

*** แต่ห้ามไม่ให้โอกาส ถ้าก่อให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ ***

- **มาตรา 40 วรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า ...คำสั่งทางปกครอง ที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ให้ระบุงรณที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย...

ดังนั้น เมื่อมีคำสั่งทางปกครองจะต้องแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ หรือโต้แย้งพร้อมทั้งระยะเวลาให้ทราบด้วย

- **มาตรา 44 วรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า ...ภายใต้บังคับมาตรา 48 ในกรณี que คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมาย กำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองเป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณี อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว...

ดังนั้น เมื่อไม่เห็นด้วยย่อมสามารถที่จะอุทธรณ์ได้ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ถึงแม้ตาม กฎหมายในเรื่องนั้นๆ จะไม่มีการกำหนดไว้ก็ตาม

นอกจากนี้ จะกล่าวถึง ระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่มีความสำคัญ โดยจะกล่าวถึงมาตราที่มีความจำเป็นที่จะต้องทราบ ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

- **มาตรา 4** บัญญัติว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

- **มาตรา 91** บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใต้สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาอันเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา 92
- (2) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญาให้ดำเนินการตามมาตรา 97

- **มาตรา 92** บัญญัติว่า ...เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณา... แล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัยให้ประธานกรรมการ ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา... เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณา โทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของ คณะกรรมการสอบสวนวินัย...

- **มาตรา 93** บัญญัติว่า เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา 92 วรรคหนึ่ง และวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชา...พิจารณาลงโทษภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชา...ส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าว ไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

- **มาตรา 94** บัญญัติว่า ผู้บังคับบัญชา...ผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตาม มาตรา 93 ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชา...กระทำความผิดวินัยหรือกฎหมายตาม กฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ของผู้ถูกกล่าวหา...

- **มาตรา 96** บัญญัติว่า ผู้กล่าวหาที่ถูกลงโทษตาม...มาตรา 93 จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา... ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง ดังกล่าว

- **มาตรา 97** บัญญัติว่า ในกรณีที่ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า มีความผิดทางอาญาให้ประธานกรรมการส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังอัยการสูงสุด หรือฟ้องคดีต่อศาล กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมี เขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีโดยถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญาและให้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณาโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง...

พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

- **มาตรา 116** บัญญัติว่า เมื่อ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบ หรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ...

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 1037/2558

...ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งใช้บังคับในขณะที่เกิดเหตุและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เห็นได้ว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายถึง เฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และโดยที่ประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ ดังนั้น ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม จึงเป็นมูลความผิดทางอาญา ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ...

➤ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

- มาตรา 5 บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหาย ในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่ากระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง

ดังนั้น พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการ ซึ่งถ้าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เมื่อมีผู้เสียหายเกิดขึ้น สามารถมีสิทธิที่จะฟ้องได้แต่ต้องฟ้องหน่วยงานเท่านั้น ไม่สามารถฟ้องเจ้าหน้าที่ได้ ตัวอย่างเช่น มีการรับรายงานว่ามีร้านจำหน่ายสุราแก่เด็กต่ำกว่าอายุ 20 ปี หรือปิดเกินเวลา จึงได้มีคำสั่งให้ปิดร้านค้านั้น ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ ถ้าเกิดความเสียหายขึ้นถือว่าเป็นการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้เสียหายมีสิทธิจะฟ้องหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่สังกัดได้โดยตรงแต่กฎหมายดังกล่าวเป็นการคุ้มครองในทางแพ่ง ไม่ได้คุ้มครองในทางอาญาและวินัยแต่อย่างใด

- **มาตรา 8 วรรคหนึ่ง** บัญญัติว่า ...ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง...

ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องชดใช้ค่าสินไหมแทนผู้เสียหายแทนเจ้าหน้าที่ ซึ่งหน่วยงานของรัฐสามารถมีสิทธิเรียกได้เพียงกรณีเดียว คือเจ้าหน้าที่กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น

นอกจากนี้ คดีละเมิดในอำนาจศาลปกครอง ซึ่งการละเมิดเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ไม่สามารถฟ้องเจ้าหน้าที่ได้ ถ้าการกระทำนั้นเกิดจากการปฏิบัติในหน้าที่ จำแนกได้เป็น 4 กรณี ได้แก่

- กรณีที่ 1 การใช้อำนาจตามกฎหมาย
- กรณีที่ 2 กฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น
- กรณีที่ 3 ละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด
- กรณีที่ 4 ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า

- **มาตรา 12** บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

ดังนั้น กรณีเจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายแล้วนั้น หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถออกคำสั่งกำหนดระยะเวลาในการเรียกเก็บชำระเงินจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้

➤ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

- มาตรา 4 บัญญัติว่า ...“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่มีสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าจะสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และ

ไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใด ที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน...

ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารคือ สิ่งที่มีสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ ซึ่งข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น จะต้องอยู่ในการครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชนก็ตาม

➤ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี

ปกครอง พ.ศ. 2542

- **มาตรา 9 วรรคหนึ่ง** ได้กล่าวถึงศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

- ❑ การออกกฎ คำสั่ง หรือกระทำฝ่ายเดียวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ❑ ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
- ❑ ละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่น
- ❑ สัญญาทางปกครอง
- ❑ คดีที่กฎหมายบังคับให้ฟ้องศาลเพื่อบังคับบุคคลให้กระทำ
- ❑ คดีอื่นที่กฎหมายกำหนด

- **มาตรา 42 วรรคสอง** บัญญัติว่า ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

ดังนั้น เมื่อกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ เช่น กฎหมายกำหนดให้อุทธรณ์ได้ ต้องดำเนินการอุทธรณ์ก่อน กฎหมายกำหนดให้ร้องทุกข์ก่อน ต้องดำเนินการร้องทุกข์ก่อน กฎหมายกำหนดขั้นตอนการเยียวยาเสียหายไว้ ต้องดำเนินการเสียก่อน เป็นต้น มิเช่นนั้นจะฟ้องศาลปกครองมิได้ **ยกเว้น** กรณี ได้แก่ คำสั่งเป็นที่สุด จึงสามารถฟ้องศาลได้ เนื่องจากไม่ต้องอุทธรณ์แล้ว

- **มาตรา 49 - มาตรา 52** ได้กล่าวถึง ระยะเวลาฟ้องคดี โดยสรุปได้ ดังนี้

- ❑ ฟ้องภายใน 90 วันนับแต่วันรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี
- ❑ คดีละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่น ฟ้องภายใน 1 ปีนับแต่รู้หรือควรรู้เหตุ แต่คดีสัญญาฟ้องภายใน 5 ปีนับแต่รู้หรือควรรู้เหตุ ทั้งนี้ไม่เกิน 10 ปีนับแต่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี
- ❑ เมื่อใดก็ได้ กรณีประโยชน์สาธารณะหรือสถานะบุคคล

-**ตัวอย่างของคำสั่งทางปกครอง** จำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 👤 คำสั่งที่มีต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 👤 คำสั่งที่มีต่อประชาชน

🚒 คำสั่งที่มีต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

✓ คำสั่งที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ลงโทษทางวินัย เช่น การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง หรือการลงโทษทางวินัย รวมถึง คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง เป็นต้น

✓ คำสั่งที่เกี่ยวกับสวัสดิการต่างๆ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเดินทางไปราชการ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

✓ คำสั่งอื่นๆ

🚒 คำสั่งที่มีต่อประชาชน

✓ คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต เพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาต

✓ คำสั่งเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ รวมถึง กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2543) โดยได้กล่าวถึง การดำเนินการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างของทางราชการ เช่น สั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขายหรือรับจ้าง อนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง สั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอ และสั่งให้เป็นผู้ทำงาน

✓ คำสั่งให้กระทำหรืองดเว้นกระทำ

✓ คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง

หลักเกณฑ์การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองของศาลปกครอง

ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ข้อ 72 วรรคสาม กล่าวว่า ศาลมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ ตามที่เห็นสมควรเมื่อ

❑ ศาลเห็นว่ากฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้น น่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย

❑ การให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป จะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง

❑ การทุเลานั้นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ

ดังนั้น ศาลมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งปกครองได้ เมื่อมีเหตุ 3 ประการ ดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น

ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

นายประจักษ์ บุญยัง

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

นายประจักษ์ บุญยัง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (สดง.) ได้มาบรรยาย “ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน” ในการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2562 โดยได้น้อมนำพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งพระราชทานไว้ความว่า

การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือ เงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้จึงต้องกำหนดแนวกว้างอยู่เป็นนิตยภัตที่จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความอุตสาหะพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ระมัดระวังอย่างเต็มที่เพื่อไม่ให้เกิดความพลั้งพลาดเสียหาย และให้มั่นใจได้ว่าการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ และบังเกิดผลประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วย

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ 25 สิงหาคม พุทธศักราช 2542

ความสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดิน 5 ประการ ประกอบด้วย

- ❶ เงินของแผ่นดินคือ เงินของคนทั้งชาติ
- ❷ รั้มีดระวังอย่างเต็มที
- ❸ บังเกิดผลประโยชน์
- ❹ เป็นไปตามกฎหมาย
- ❺ เป็นไปตามวัตถุประสงค์

บทบาท สตง. ปรับใหม่ เป้าหมายเพื่อถูกต้องและ ได้ผลมีปัญหาเชิญหรือ เพื่องานสำเร็จ

จากปัญหาในการตรวจพบของ สตง. ที่ผ่านมามีทำให้ สตง. ปรับบทบาทในการตรวจเพื่อมุ่งผลลัพธ์ คือ “ถูกต้องและได้ผล” โดยช่วยหน่วยรับตรวจหรือหน่วยงานของรัฐได้มีการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีหน้าที่เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาหารือร่วมกันเพื่อให้งานสำเร็จ

บทบาทการตรวจสอบของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตาม พ.ร.บ. สตง. 2561

หมวด
6

หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบผู้ว่าการ

(ต่อ)

ม.90

รายงานผลสัมฤทธิ์ / ประสิทธิภาพ

ม.89

ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ / ประสิทธิภาพ

ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน

ต้องตรวจสอบเมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

วรสค 1

ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน

ให้ ผตง. รายงานผลการตรวจสอบและแสดงความเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ / จัดทำข้อเสนอแนะ

วรสค 2

ในการตรวจสอบตาม ว.1 ต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม และความนิยมของท้องถิ่น

ตัวอย่างเรื่องการเชิญมาพูดคุย และแก้ปัญหาได้

องค์การตลาดควรจะเป็นผู้จัดการอาหารให้ผู้ต้องขังหรือไม่ซึ่งระยะเวลาหนึ่ง มีเอกชนมาดำเนินการดังกล่าว โดยเจ้าหน้าที่ดำเนินการ บอกว่า สดง. ตอบว่าไม่ควรทำ ควรให้มีการแข่งขัน จึงได้พูดคุยหารือกัน หลายรอบ และมีข้อเสนอว่า องค์การตลาดแข่งกับเอกชนได้ แต่ไม่ใช่องค์การตลาดกินหัวคิวแล้วให้เอกชนทำ การจัดซื้อไม่ผิดระเบียบ ไม่ติดขัดข้อกฎหมาย แต่ให้พิจารณาที่จะเกิดประโยชน์ เมื่อถามว่าใครควรเป็นผู้ทำหนังสือหารือ สดง. เพื่อให้ได้หนังสือตอบกลับ ให้ดูว่าหนังสือควรจะมีผู้ซื้อ ดังนั้น จึงให้เป็นหน้าที่กรมราชทัณฑ์ทำหนังสือหารือ

บทบาทใหม่ของ สดง. ในปัจจุบันนอกจากเรื่องของการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณแล้ว ยังเป็นการให้คำปรึกษาและตอบคำถามกับหน่วยงานผู้ใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งที่ผ่านมาก็ได้ช่วยให้หน่วยงานต่างๆ สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวมากขึ้นพอสมควร

ตัวอย่างผลการตรวจ เพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้เห็นความสำคัญของ

“ ความคุ้มค่า ”

การตรวจสอบเงินแผ่นดิน ในปัจจุบัน มุ่งประสงค์ให้โครงการต่างๆ ที่หน่วยงานรัฐดำเนินการแล้วให้มีความคุ้มค่า ทำแล้วใช้ได้ คุ้มค่ากับงบประมาณ จึงยกตัวอย่างพร้อมภาพสิ่งก่อสร้างหลายแห่งยังใช้การไม่ได้มาเป็นสิ่งเตือนใจ เช่น อาคารที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ระบบกำจัดขยะของหลายจังหวัด สนามกีฬาจังหวัด ที่สร้างเสร็จแต่ไม่มีไฟฟ้า ห้องสุขาที่มีฝักบัวอาบน้ำ 2 อันในห้องเดียว เครื่องเล่นเด็กที่ใช้งบประมาณสูงลิ่ว เป็นต้น ขอให้ข้อเสนอเรื่องการจัดการขยะ ว่าควรมีการทำประชาพิจารณ์ให้ครบทุกกลุ่มเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา และไม่เสียหาย และหากการปฏิบัติพบว่า มีหลายระเบียบเป็นอุปสรรคปัญหาของการทำงาน การมีทุกภาคส่วน

พร้อมช่วยกันปรับปรุงโดยมีเจตนาารมณัเดียวกันในการทำให้เงินทุกบาทของประเทศเกิดประโยชน์สูงสุด ก็ต้องมาร่วมมือกัน ไม่อยากให้มองว่า สตง. อยู่ต่างฝ่าย ไม่สนประโยชน์ภาพรวมทำงานคอยแต่จะจับผิด

ดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า สตง. ตรวจสอบแล้วให้ความเห็นอย่างไร

ไม่มีใครต้องการให้เกิดข้อผิดพลาดในการทำโครงการ ดังนั้นเพื่อป้องกันจึงจำเป็นที่จะต้องรู้ว่ามีการใดมาลงในจังหวัดให้ครบถ้วน แต่การกลัวความผิดพลาดอาจทำให้ไม่กล้าริเริ่มโครงการใหม่ๆ สตง. ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าเขาทำอย่างไรเมื่อพบปัญหา ปรากฏว่า จะไม่มีการทักท้วงของ สตง. ที่เงินในการดำเนินโครงการริเริ่มใหม่ๆที่ไม่เคยทำมาก่อน เพราะอาจมีความผิดพลาดได้ แต่หากเป็นโครงการที่ทำมาซ้ำๆแล้วทำผิด จะได้รับโทษ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ในมาตรา 27 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่

- ① วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน
- ② กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
- ③ กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (1) และ (2) และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
- ④ ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

๕) สั่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2561 – 2565) มีสาระสำคัญ 3 ประการคือ

- ๑) ทิศทางและเป้าหมายในการตรวจเงินแผ่นดิน
- ๒) ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน
- ๓) การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องมีความชัดเจน มีวิธีการตรวจที่เป็นมาตรฐานสากลเทียบเคียงจากมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (The International Standards of Supreme Audit Institutions : ISSAIs) รวมทั้งให้

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ (๑) และ (๒) การตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน โดยที่กำหนดโดยขั้วนี้ พุทธศักราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจในการตรวจเงินแผ่นดินสืบรับแจ้งและในการตรวจเงินแผ่นดินสืบระดมขยาย ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) ทิศทางและเป้าหมายในการตรวจเงินแผ่นดิน (๒) ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน และ (๓) การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว และให้นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้รัฐต้องรักษาอำนาจในการตรวจสอบสูงสุด เพื่อให้ผู้แทนของประชาชนหรือรัฐผู้เป็นเจ้าของอำนาจและเป็นผู้ดำเนินการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้วิธีการในการตรวจสอบในขนาด ๗ มาตรา ๒๕๒ (๒) มาตรา ๑๐๑ โดยที่บัญญัติให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการดำเนินการคลังของรัฐ และในบทบัญญัติกำหนดให้เสียงของประชาชนมีอำนาจที่จะร้องทุกข์ถึงไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการในการคลังของรัฐ ซึ่งมาตรา ๑๐๑ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้มีการตัดสินใจในการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบสูงสุดของรัฐผู้เป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดคือคำตัดสินนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและผลสัมฤทธิ์ของการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติวิธีการดำเนินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๐ บัญญัติให้หลักการสำคัญของการตรวจเงินแผ่นดินไว้ว่า การตรวจเงินแผ่นดินจะก่อให้เกิดความยุติธรรม ยึดมั่น โปร่งใส เพื่อความกล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ยึดมั่นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

องค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions : INTOSAI) ได้วางหลักการพื้นฐานหลายตัวของการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้แต่ละประเทศสมาชิกนำหลักการพื้นฐานนี้ ไปปรับปรุงกระบวนการตรวจเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับบริบทของสภาพพัฒนาและสถานะ และโดยที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การดังกล่าว ในการจัดทำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้นำหลักการพื้นฐานสากลประกอบหลักการพิจารณาดัง

ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบให้เป็นมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินสากล ในต่างประเทศเขาตรวจผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผลการตรวจที่ดีจะสะท้อนมาจากจากการมีความร่วมมือกัน และควรจะต้องมีคนกระทำผิดน้อยลง

หลักเกณฑ์และมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด
3 ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ม.54

ม.53

- (1) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายฯ / หลักเกณฑ์ฯ / กบ.วินัยฯ
- (2) ตรวจผลสัมฤทธิ์ / ประสิทธิภาพ การใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
- (3) มอบหมายให้ จนท. ดำเนินการตาม (1),(2)
- (4) กำกับ / รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ ของ จนท. ตาม (3)

- (1) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปี
- (2) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปี งบป.
- (3) ตรวจสอบบัญชีงบสำรองเงินตราประจำปี
- (4) แจ้งผลการตรวจสอบ / ติดตามผล
- (5) วางระเบียบการปฏิบัติงานของ สนง.
- (6) แต่งตั้งที่ปรึกษา / ผู้เชี่ยวชาญ
- (7) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษา / ผู้เชี่ยวชาญ
- (8) มอบหมาย จนท. เพื่อปฏิบัติตาม (2)-(4) , ม.7 วรรคสาม
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ กบ. กำหนด / คตง. มอบหมาย

ตามมาตรา 53 กำหนดว่าผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายฯ หลักเกณฑ์ฯ กฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตรวจผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

ร่วมกิจกรรมให้ความรู้ในเวทีต่างๆ เข้าร่วมประชุมกรมการจังหวัด ร่วมงานพิธีต่างๆ

เมื่อไม่นานมานี้ ได้ไปบรรยายให้กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในหัวข้อ สตง. ยุคใหม่เพื่อนคู่ใจท้องถิ่น การจัดในลักษณะนี้ซึ่งเชิญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมารับความรู้ จะเดินทางไปบรรยายด้วยตัวเอง เพื่อพูดคุย ให้คำปรึกษา เป็นการสร้างการรับรู้บทบาทภารกิจของ สตง. ไขข้อข้องใจอะไรที่ท้องถิ่นเบิกได้ เบิกไม่ได้ ยกตัวอย่างเรื่องของ อปท. อุทกหนุนสโมสรฟุตบอล เพื่อแก้ไขปัญหาหาเสพติด ได้ทักท้วงไปว่ามีภารกิจอื่นที่น่าทำอีกหรือไม่ และ ควรที่จะมีการสร้างเกณฑ์จากการหารือใหม่ สรุปสุดท้ายคือ ไม่ควรนำเงินของ อปท. ไปสนับสนุนสโมสรฟุตบอล

การเพิ่มช่องทางหรือบทบาทในการให้คำปรึกษาของ สตง. ในปัจจุบันจะมีคำตอบให้ ซึ่งดีกว่าการตอบคำถามในสมัยก่อนที่ตอบแบบเดิมๆ ว่าให้ทำตามระเบียบ ขอให้มั่นใจว่า ถ้าเจตนาดีอยากทำให้ถูกต้อง ถามมาได้เลย เราจะตอบแบบมีคำตอบให้ หรือถ้าบางเรื่องมาเป็นหนังสือแล้วสร้างความเข้าใจได้ไม่หมด ก็สามารถเข้ามาพบปะพูดคุยโดยตรง หรือหากต้องการหนังสือยืนยันคำตอบ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ก็ยินดีเช่นกัน

การให้ความรู้ในเวทีการประชุมกรรมการจังหวัด และร่วมงานพิธีต่างๆ ถือเป็นอีกบทบาทหนึ่งซึ่งได้ประชุมมอบนโยบายแล้ว ว่า เมื่อ สตง. เข้าร่วมประชุมกรรมการจังหวัดสามารถที่จะไปให้ความรู้ การเฝ้าระวัง หรือเตือนได้ รวมถึงการเข้าร่วมงานพิธีต่างๆ ของจังหวัด

ส่วนราชการทำตามระเบียบ เรียกว่า ทำชอบแล้ว ไม่เปิดโอกาสให้ สตง. ท้วง

ที่ผ่านมาบางหน่วยงานอาจมีความไม่มั่นใจ หรือลังเลว่าการใช้จ่ายจะถูกต้องหรือไม่ ทำแล้วจะเกิดปัญหาไหม จึงหารือไปยังหน่วยงานเจ้าของระเบียบฯ ดังนั้น เมื่อหน่วยงานได้ทำตามกฎหมาย ระเบียบของหน่วยต่างๆ แล้ว ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่ชอบ อย่างไรก็ตาม กฎหมายได้เปิดทางให้ สตง. มีสิทธิ์ท้วงได้

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบประกอบกับคำชี้แจงของหน่วยรับตรวจ ปรากฏว่ากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการใดไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือการปฏิบัติตามจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการหรือประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการที่จะเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการให้เหมาะสมต่อไป ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการของหน่วยรับตรวจที่บกพร่องให้เป็นอันพับไป **เว้นแต่เป็นกรณีทุจริต**

การดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ม.85 การปฏิบัติตาม กม. / ระเบียบ / ข้อบังคับ / มติ คสม.

วรสค 1

ตรวจพบข้อบกพร่อง (ไม่มีความเสียหาย)

ผตง. แจ้งข้อบกพร่อง / ข้อเสนอแนะ

วรสค 2

ตรวจพบข้อบกพร่อง (มีความเสียหาย)

ผตง. แจ้งชดใช้ค่าเสียหาย/ดำเนินการทางวินัย

ผู้รับตรวจแจ้งผลต่อ ผตง.

วรสค 3

ตรวจพบ กม. ไม่เหมาะสม

ผตง. เสนอปรับปรุงแก้ไข

(เว็ทจริตแจ้ง ป.ป.ช. ตาม ม. 7)

หมวด
6

หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ

ม.86

การจัดเก็บรายได้

วรสค 1

พบจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตาม กม.

ผตง. แจ้งข้อบกพร่อง / ข้อเสนอแนะ

วรสค 2

กรณี ผตง. ไม่เห็นด้วยกับผลการแจ้ง / ให้ ผตง. แจ้ง รตค.

วรสค 3

พบข้อบกพร่องในการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมฯ

ให้ ผตง. มีอำนาจขอให้เปิดเผยข้อมูลโดยรวม

วรสค 4

ผตง. มอบอำนาจการขอให้เปิดเผยข้อมูลให้กับ รตง. ได้เท่านั้น

หมวด
6

หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ

(ต่อ)

ม.87

การจัดการ/ดูแลรักษา/ติดตามทรัพย์สินแผ่นดิน

วรสค 1

กรณีละเว้นหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่

(การจัดการ/ดูแลรักษา/ติดตามทรัพย์สินแผ่นดิน)

ผตง. แจ้งหน่วยรับตรวจพร้อมข้อเสนอแนะ ดำเนินการให้ถูกต้อง

หากไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควร ผตง. แจ้ง รตค.

ม.88

การใช้งบประมาณ

วรสค 1

กรณี สส. สว. กมร. มีส่วนใช้ งบ./ ครม.อนุมัติให้กระทำ หรือรู้แต่ไม่ยับยั้ง / จนท.มีส่วนรู้ถึงการกระทำดังกล่าว

ผตง. แจ้ง ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

ป.ป.ช. ดำเนินการ โดยให้ถือรายงาน/เอกสาร/หลักฐานที่ ผตง. จัดส่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนไต่สวน/สอบสวนของ ป.ป.ช.

หมวด
6

หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ

(ต่อ)

ม.90

รายงานผลสัมฤทธิ์ / ประสิทธิภาพ

หมวด
6

หน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของผู้ว่าการ

(ต่อ)

ม.91 รายงานการเงิน

ตรวจสอบรายงานการเงินตาม กบ.วินัยฯ
ให้เสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันสิ้นปี งบประมาณ. /
ตามตกลงกับกระทรวงการคลัง

ม.92 เงินราชการลับ

ตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ที่ คตง. กำหนด
แต่ต้องไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการใช้จ่าย
เงินราชการลับ

ม.93 อำนาจตรวจสอบเงิน / ทรัพย์สินอื่น

- (1) ให้ผู้รับตรวจ / জন. มีหนังสือชี้แจง
มาให้ถ้อยคำ ส่งมอบเอกสาร
- (2) आयัดบัญชี เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- (3) เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ

มาตรา 91 รายงานการเงิน จากจำนวนทั้งสิ้น 8,000 กว่าหน่วย เดิมก่อนมีกฎหมายวินัยการเงินการคลัง สตง. ตรวจได้ 3,000 กว่าหน่วย โดยจะตรวจหน่วยที่ดูจากการประเมินความเสี่ยง แต่เมื่อมีกฎหมายวินัยการเงินการคลัง ระบุให้จะต้องตรวจสอบรายงานการเงินภายใน 180 วัน คิดเป็นร้อยละ 100 นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามตกลงกับกระทรวงการคลังนั้นจะมีเวลาหลังจากที่ส่วนราชการส่งมาอีก 90 วัน เท่านั้น เนื่องจากตามกฎหมายวินัยการเงินการคลังดังกล่าว ให้ส่วนราชการต้องส่งรายงานการเงินการคลังภายใน 90 วัน ผลงานที่ผ่านมาตรวจได้คิดเป็นร้อยละ 90 กว่า เป็นการตรวจรายงานมากขึ้นแต่ลดการตรวจสอบอื่นๆ ลงไป

หมวด
7

วิสัยการเงินการคลัง

ม.95

วรรค 1

ผตง. แจ้งผู้รับตรวจให้แก้ไข

กรณีพบข้อบกพร่อง+ไม่ทุจริต+ไม่เสียหาย

วรรค 2

ผตง. แจ้งเรื่องให้ ป.ป.ช.

กรณีพบข้อบกพร่อง+ทุจริต

วรรค 3

ผตง. แจ้งผู้รับตรวจให้ชดใช้/ดำเนินการทางวินัย

- กรณีพบข้อบกพร่อง+เสียหาย
- กรณีจึงให้ทำผิด กม. วินัยฯ

หมวด
7

วิสัยการเงินการคลัง

(ต่อ)

ม.96

ผตง. เสนอ คตง. ลงโทษทางปกครอง

กรณีไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลา ตาม

- ม.85 ว.2 (กรณีเกิดข้อบกพร่อง + มีความเสียหาย)
- ม.95 ว.4 (กรณีผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตาม ม.95 ว.3)

ม.97

ผตง. เสนอ คตง. ลงโทษทางปกครอง

กรณี จนท. ผู้มีหน้าที่ต้องทำตาม กม. วินัยฯ

จงใจไปปฏิบัติตามและเป็นกรณีไปอาจดำเนินการตาม ม.95 ว.3, ม.96

ม.98

โทษทางปกครอง มีดังนี้

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ต่าหมีโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน
- (3) ปรับทางปกครอง (การลงโทษปรับทางปกครอง จะลงโทษปรับเป็นเงินเดือนห้ามเกิน 12 เดือนของผู้ถูกลงโทษ)

ในเรื่องการลงโทษทางวินัย เป็นหน้าที่ที่หัวหน้าส่วนราชการสั่งลงโทษได้ แต่หากไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง จะเข้ากรณีหมวด 7 ในมาตรา 96, 97 , 98 ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการจะถูกดำเนินการเสียเอง ดังนั้น วิธีแก้เมื่อมีเรื่องที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามวินัยการเงินการคลัง ให้หัวหน้าส่วนราชการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยไว้ได้เลย ทั้งนี้ระหว่างผู้ตรวจสอบและผู้รับตรวจ หากไม่มีเจตนาทุจริต สามารถทำให้กระบวนการตรวจสอบจบได้ โดยแจ้งให้แก้ไข (มาตรา 95 วรรค 1) แจ้งให้ชดใช้/ดำเนินการทางวินัย (มาตรา 95 วรรค 3) ยกเว้นว่าการทุจริต จะเป็นไปในอีกรูปแบบหนึ่ง (มาตรา 95 วรรค 2) ผดง. แจ้งเรื่องให้ ป.ป.ช.

ตรวจรายงานการเงินของจังหวัด

ผลการตรวจ พบว่า ส่งครบทุกจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ผ่าน 31 จังหวัด 1 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ที่เหลือยังไม่สมบูรณ์ มีการประมวลผล เช่น แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ไม่แสดงความเห็น แต่เนื่องจาก เป็นปีแรกอาจทำถูกบ้างผิดบ้าง สดง. จะเข้าไปช่วยเหลือ และพบปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่ส่งรายงานการเงินภายในเวลาที่กำหนด

สรุป

บทบาทในภาพรวมของ สตง. ปัจจุบันจะต่างจากอดีต เมื่อพบว่าในเรื่องใดมีการกระทำผิดกันมาก จำเป็นที่จะต้องดูว่าปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากอะไร หากมีปัญหาในทางปฏิบัติหรือข้อกฎหมาย หน่วยงานผู้มีหน้าที่กำหนดกฎเกณฑ์จะต้องร่วมกันแก้ไขระบียบต่างๆ เพื่อไม่ให้ต้องเกิดความล้มเหลวในการปฏิบัติ เพราะเจตนารมณ์ที่แท้จริงคือ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินของรัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงเป็นหน้าที่ผู้ตรวจสอบที่จะร่วมมือกับโครงการและงานต่างๆ เพื่อบอกว่า จะต้องทำอย่างไร หากติดปัญหาแล้วจะต้องแก้ไขอย่างไร เพื่อให้โครงการที่ถูกเสนอและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนสามารถเกิดขึ้นได้ โครงการที่หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการขอให้ดูว่าเราเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆหรือไม่ เช่น เป็นกรมทางหลวงก็ไม่ควรที่จะไปสร้างสนามกีฬา เป็นต้น สตง. พร้อมตอบคำถาม ตอบข้อสงสัยว่าจะทำงานอย่างไร หรือมีทางเลือกอะไรที่สามารถทำได้บ้าง เพื่อให้งานถูกต้องและได้ผลสำเร็จ

การบริหารงบประมาณ

นางพิมพ์ โอวาสสิทธิ์

รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กระบวนการงบประมาณ (Budget Cycle)

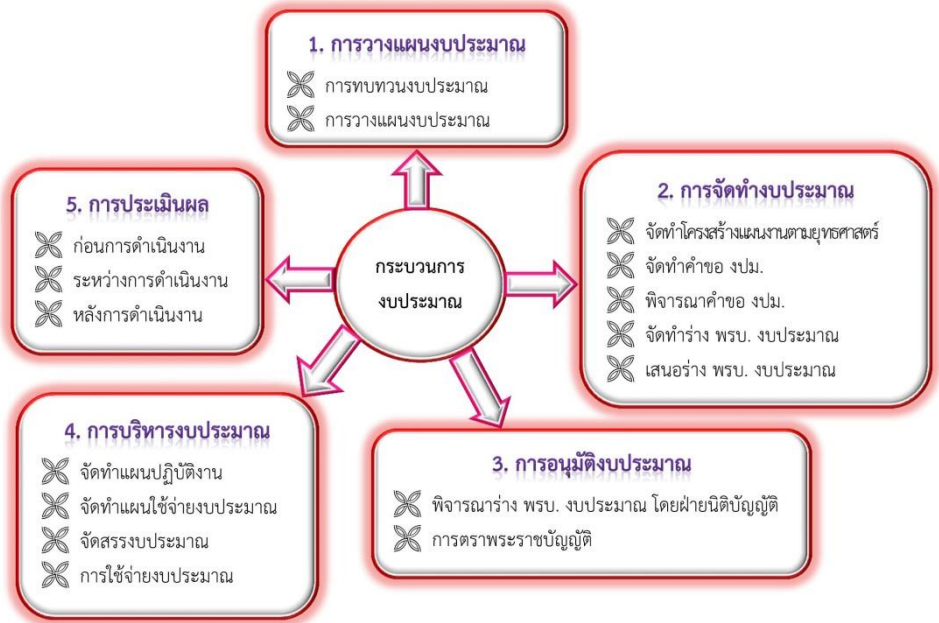
กิจกรรมที่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ โดยปกติวงจรงบประมาณจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทบทวนงบประมาณและการวางแผนงบประมาณ
2. การจัดทำงบประมาณ
3. การอนุมัติงบประมาณ
4. การบริหารงบประมาณ
5. การติดตามและประเมินผลงบประมาณ

กระบวนการงบประมาณ (Budget Cycle)

อธิบายผังแผนภาพ ต่อไปนี้

การบริหารงบประมาณ

การจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๓ การจัดทำแผนปฏิบัติงานและการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

(ระเบียบว่าด้วยบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 8 และ ข้อ 9)

“แผนการปฏิบัติงาน” หมายความว่า
แผนการปฏิบัติงานของหน่วยรับ
งบประมาณในรอบปีงบประมาณ

“แผนการใช้จ่ายงบประมาณ” หมายความว่า
แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ
สำหรับหน่วยรับงบประมาณเพื่อดำเนินงาน
ตามแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

หน้าที่หน่วยรับงบประมาณในการจัดทำแผนพื้นฐานและแผนยุทธศาสตร์

การจัดทำแผนพื้นฐานและแผนยุทธศาสตร์จะเป็นการจัดทำแผนตามปกติของหน่วยงาน โดยหน่วยงานจะดำเนินการ ดังนี้

 หน่วยรับงบประมาณจะต้องจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กักงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อใช้ในการกำกับดูแล และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ โดยแผนดังกล่าวจะต้องแสดงถึงความเชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิบัติราชการของหน่วยรับงบประมาณ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ มีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงินงบประมาณ

 หน่วยรับงบประมาณส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สำนักงบประมาณไม่น้อยกว่า สิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ

 การ จัดทำแผนปฏิบัติงานและการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (ระเบียบว่าด้วยบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 12 และ ข้อ 13)

หน้าที่หน่วยรับงบประมาณในการจัดทำแผนงานบูรณาการ

การจัดทำแผนงานบูรณาการ โดยหน่วยงานจะดำเนินการ ดังนี้

 หน่วยรับงบประมาณที่มีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกตามแผนงานบูรณาการ ผลผลิต โครงการที่ได้รับงบประมาณ โดยแผนดังกล่าวจะต้องแสดงถึงวัตถุประสงค์ ความเชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิบัติราชการของ

หน่วยรับงบประมาณกับเป้าหมายร่วม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงินงบประมาณ ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

 หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการ มีหน้าที่รวบรวมและพิจารณาภาพรวมความสอดคล้องของ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ของหน่วยรับงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการ เพื่อเสนอผู้มีอำนาจ กำกับแผนงานบูรณาการ (ผู้ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานหรือ ผู้กำกับแผนงานบูรณาการ) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้ สำนักงบประมาณ

 หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักต้องส่งแผนงานบูรณาการให้ สำนักงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ

 การจัดสรรงบประมาณ (ระเบียบว่าด้วยบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 18 และ ข้อ 21)

“เงินจัดสรร” หมายความว่า
ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย
หรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะหนึ่ง

การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ

การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ โดยหน่วยงานจะดำเนินการ ดังนี้

 สำนักงานงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรในวงเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรร

 เมื่อได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณแล้ว สำหรับกรณีที่ต้องดำเนินการหรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาค ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยังสำนักงานในส่วนภูมิภาค ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจัดสรร

การใช้จ่ายงบประมาณ

 การใช้จ่ายงบประมาณ (ระเบียบว่าด้วยบริหารงบประมาณ

พ.ศ. 2562 ข้อ 25)

 การโอนเงินจัดสรรและการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

“การโอนเงินจัดสรร” หมายความว่า
การโอนจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่
สำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรจาก
แผนงาน หรือผลผลิต หรือโครงการหรือ
รายการใดๆ ไปตั้งเป็นเงินจัดสรรของ
แผนงานหรือผลผลิต หรือโครงการหรือ
รายการอื่น

“การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร” หมายความว่า
การเปลี่ยนแปลงรายการและหรือจำนวน
ของเงินจัดสรรที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจาก
สำนักงบประมาณ

ข้อควรรู้

- ✓ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่าย โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เพิ่มคุณภาพการให้บริการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยี จะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นหรือความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า ความโปร่งใส รวมทั้งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการให้บริการกระทรวง
- ✓ การโอนงบประมาณรายจ่าย หรือการโอนเงินจัดสรรจากแผนงานหนึ่งไปตั้งจ่ายในแผนงานอื่นให้กระทำได้เฉพาะการโอนระหว่างแผนงานพื้นฐาน หรือระหว่างแผนงานยุทธศาสตร์ หรือระหว่างแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ ภายในหน่วยรับงบประมาณเดียวกัน โดยให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ
- ✓ การโอนเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาเบิกจ่ายจากคลังให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน
- ✓ การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่ายการโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. 2562

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย
การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร
พ.ศ. 2562 มีสาระสำคัญอะไรบ้าง ???

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือ
การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. 2562 มีสาระสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

1. กรณีที่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ
2. กรณีที่ไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร หรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. 2562

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร
หรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. 2562 สาระสำคัญ ดังนี้

1. กรณีที่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

 งบบุคลากรให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่สำนักงบประมาณกำหนดว่า
เป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้ และให้ถัวจ่ายกันได้ในงบรายจ่ายเดียวกันและ
อยู่ภายใต้แผนงานเดียวกัน

 กรณีเป็นรายการในงบลงทุน และเอกสารประกอบกฎหมายว่าด้วย
งบประมาณรายจ่าย ระบุจำนวนเงินนอกงบประมาณสำหรับรายการใด
ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณำเงินนอกงบประมาณตามอำนาจหน้าที่
เพื่อสมทบกับเงินจัดสรรตามจำนวนเงินนอกงบประมาณที่ระบุสำหรับ
รายการนั้น แต่หากจะใช้เงินนอกงบประมาณสมทบเกินกว่าจำนวนเงิน
ตามเอกสารงบประมาณให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน

2. กรณีที่ไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

 การเปลี่ยนแปลงประเภทงบรายจ่ายเพื่อให้ถูกต้องตามการจำแนกประเภทรายจ่ายให้กระทำได้โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

 กรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะใช้เงินนอกงบประมาณสมทบกับเงินจัดสรรโดยไม่ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้เงินกู้หรือดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าใช้จ่ายตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และรายการครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท หรือค่าสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่าสิบล้านบาท (สมทบได้ไม่เกินร้อยละสิบ)

 กรณีมีเงินจัดสรรเหลือจ่ายจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างและกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อจัดทำผลผลิตหรือโครงการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ภายใต้อำนาจหน้าที่ ผลผลิต หรือโครงการเดียวกันได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ ซึ่งมีเงื่อนไข ดังนี้

✿ มีใช้การโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรจากรายจ่ายในงบบุคลากร

✿ มีใช้รายการจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะ รายการค่าครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไปหรือรายการค่าที่ดิน ค่าสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป หรือรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

 การอนุญาตให้หน่วยรับงบประมาณใช้เงินนอกงบประมาณสมทบงบประมาณบุคลากรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงบบุคลากร และงบดำเนินการ เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอัตราบุคลากรใหม่ไม่ถือว่า การใช้นอกงบประมาณสมทบนั้นเป็นข้อผูกพันว่า สำนักงบประมาณได้ให้ความเห็นชอบหรือความยินยอมที่จะจัดสรรงบประมาณสำหรับอัตราตั้งใหม่ต่อไป

กรณีการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรจะต้อง
ใช้ระเบียบอะไร???

กรณีการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรจะใช้ตามระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562

ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและ งบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562

ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและ
งบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562
โดยจะกล่าวถึงมาตราที่สำคัญ ดังนี้

 การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากร
(ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณ
รายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 5)

 งบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายบุคลากร
ที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณใด จะโอนไปตั้งเป็นงบประมาณ
รายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณอื่นภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน
หรือภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับ
งบประมาณใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและ
แผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ

 การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (ระเบียบว่าด้วยการโอน
งบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่าง
หน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 8 และ ข้อ 10)

 กรณีงบประมาณที่ใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันไม่เป็นไปตาม
แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หากหน่วยงาน
เจ้าภาพเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณระงับการใช้จ่ายงบประมาณ
เพื่อนำงบประมาณโอนให้หน่วยงานอื่น ให้หน่วยงานเจ้าภาพเสนอ
ผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณา

 กรณีเป็นงบประมาณเหลือจ่าย หากหน่วยงานเจ้าภาพพิจารณา
เห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณเหลือจ่ายดังกล่าว

ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอสำนักงบประมาณเพื่อพิจารณาอนุมัติโอนหรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณต่อไป

 หน่วยรับงบประมาณใดที่มีความจำเป็นต้องขอรับโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการจากหน่วยรับงบประมาณอื่น เพื่อดำเนินการตามแผนบูรณาการที่ไม่ก่อให้เกิดรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ยื่นคำขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการโดยให้เสนอไปยังหน่วยงานเจ้าภาพ

 การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากร ภายหลังสิ้นเดือนพฤษภาคม (ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อ 13)

 การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากร ภายหลังสิ้นเดือนพฤษภาคม ให้สำนักงบประมาณและหน่วยรับงบประมาณร่วมกันตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ หากปรากฏว่ามีงบประมาณรายจ่ายบุคลากรในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณอาจปรับลดเงินจัดสรรหรือปรับลดงบประมาณรายจ่ายที่ยังมิได้อนุมัติเงินจัดสรรเพื่อโอนให้หน่วยรับงบประมาณอื่นที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแผนงานบุคลากรภาครัฐไม่เพียงพอต่อไป

หน่วยรับงบประมาณใดที่มีความจำเป็นต้องขอรับโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรจากหน่วยรับงบประมาณอื่น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงบประมาณพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นและรายละเอียดค่าใช้จ่ายตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด ทั้งนี้ การยื่นคำขอรับการจัดสรรงบประมาณให้กระทำได้เมื่อสิ้นไตรมาสที่สามของปีงบประมาณแล้ว

การใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2562 ไปพรังก่อน

สำนักงบประมาณมีอำนาจจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่องหนึ่ผูกพันภายใต้กรอบวงเงินของแผนงานและรายการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ดังนี้

 งบประมาณรายจ่ายบุคลากร จัดสรรให้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของแต่ละแผนงานบุคลากรภาครัฐที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณนั้น

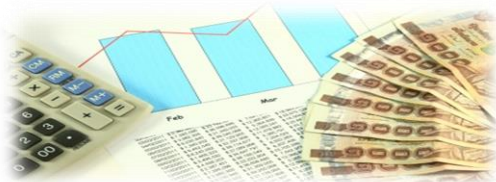
 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ จัดสรรให้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของแต่ละแผนงาน ที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณนั้น

 งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ จัดสรรให้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงานบูรณาการ ที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณนั้น

 งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ จัดสรรให้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณนั้น

 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง จัดสรรให้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายงบกลางแต่ละรายการ

 งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน จัดสรรให้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับกองทุนหรือทุนหมุนเวียนนั้น

หน่วยรับงบประมาณใด ที่มีกฎหมายให้อินงบประมาณรายจ่าย
ไปให้หน่วยรับงบประมาณอื่นในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
ให้ถือว่าวงเงินงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงานภายหลังที่ตัดโอน
ไปให้หน่วยรับงบประมาณอื่นแล้ว เป็นวงเงินงบประมาณรายจ่าย
ของหน่วยรับงบประมาณนั้นตามพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ถ้ามีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่าย
เกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่สำนักงบประมาณ
กำหนดจะใช้ในกรณีใดบ้าง???

กรณีมีความจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่กำหนดให้ สำนักงบประมาณมีอำนาจจัดสรรงบประมาณรายจ่ายได้ ตามความจำเป็นเฉพาะกรณี ดังนี้

1. เป็นรายจ่ายตามข้อผูกพันสัญญา และคำพิพากษาหรือคำสั่ง
2. ของศาล
3. ต้องดำเนินการตามข้อตกลงที่รัฐบาลทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ สถาบันการเงินระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ
4. มีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากไม่ดำเนินการจะเสียหายต่อการบริหารราชการ

การบริหารจัดการการพัสดุสำหรับผู้บริหาร

นางสาวชญหจิต สังข์ใหม่

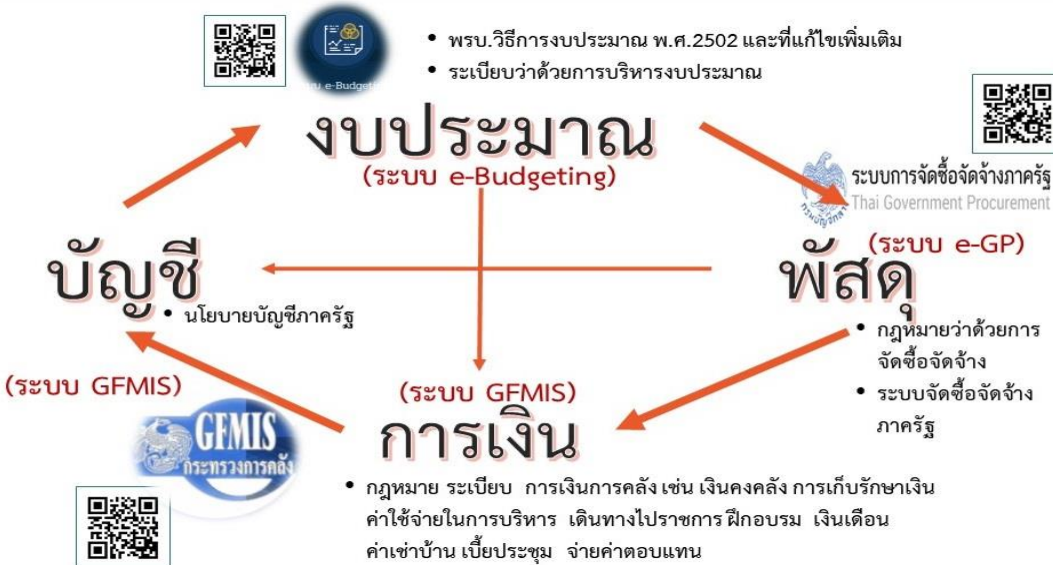
ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารจัดการการพัสดุในหน่วยงานมีหลักการและเหตุผลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วน โดยมีหลักการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ① การจัดซื้อจัดจ้างมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- ② มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใส และมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม
- ③ คำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้งานเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน
- ④ เน้นการวางแผนและประเมินผลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ⑤ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อตรวจสอบและป้องกันการทุจริต
- ⑥ การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการเปิดเผยโปร่งใส

ระบบการเงินการคลังของหน่วยงาน

ดังนั้น ระบบการเงินการคลังของหน่วยงาน มี 4 ระบบ ได้แก่

- ① ระบบงบประมาณ
- ② ระบบพัสดุ
- ③ ระบบการเงิน และ
- ④ ระบบบัญชี

ปัจจุบันนำระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ระบบ GFMIS มาใช้ในการดำเนินงานปรับปรุงระบบการจัดการด้านการเงินการคลังของภาครัฐให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐด้านการงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารทรัพยากร

ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายปฏิรูปราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้งมุ่งหวังให้เกิดการใช้ทรัพยากรภายในองค์กรอย่างคุ้มค่าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสถานภาพการคลังภาครัฐที่ถูกต้องรวดเร็ว สามารถตอบสนองนโยบายการบริหารเศรษฐกิจของประเทศ

หมายเหตุ ผู้บริหารต้องคิดเสมอว่า สิ่งที่ทำให้ไปจัดซื้อจัดจ้างนั้นต้องสามารถเบิกได้ เพราะหากเบิกไม่ได้จะเป็นปัญหาในภายหลัง ซึ่งบางอย่างไม่สามารถเบิกได้ทั้งหมด โดยกรณีที่เบิกไม่ได้ก็สามารถใช้เงินจากทางอื่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องรู้และบริหารจัดการ แต่ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจที่ระบุในระเบียบว่าสามารถเบิกได้ก็สามารถใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง โดยกระบวนการทั้งหมดจะต้องรวมเป็นข้อมูลไว้ในระบบบัญชี ซึ่งถือว่าเป็นระบบที่มีความสำคัญ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ต้องทราบว่า ในจังหวัดมีเงินงบประมาณที่สามารถนำไปใช้ได้ อยู่เท่าไร

งบประมาณก่อนที่จะไปจัดซื้อจัดจ้าง เช่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณเปลี่ยนแปลง ฯลฯ สำหรับงบประมาณเปลี่ยนแปลงเวลาจะไปจัดซื้อจัดจ้างได้นั้น บางงบประมาณที่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดต้องอนุมัติก่อนถึงจะไปดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้

การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

มี 3 องค์ประกอบ ด้วยกัน ดังนี้ ❶ หน่วยงานภาครัฐ ❷ ใช้เงินงบประมาณ ❸ จัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่อ

ภารกิจของรัฐ และป้องกันปัญหาการทุจริตโดยยึดตามแนวทางของพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงรัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ หน่วยงานของรัฐในต่างประเทศ หรือส่วนงานของหน่วยงานของรัฐที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเกิดความยืดหยุ่นและมีความคล่องตัว หากรัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐนั้นประสงค์จะจัดให้มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เองทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ให้กระทำได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มีสาระสำคัญ ดังนี้

- ๑ ใหยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ในกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้
- ๒ กำหนดหลักการการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ของหน่วยงานของรัฐต้อง **คุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้**
- ๓ กำหนดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อป้องกันการทุจริต
- ๔ กำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างใหม่

วิธีประกาศ
เชิญชวน
ทั่วไป

วิธีคัดเลือก

วิธีเฉพาะ
เจาะจง
- ๕ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอ พิจารณาประโยชน์ และวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ **ไม่จำเป็นต้องใช้เกณฑ์ราคาต่ำสุด**
- ๖ กำหนดให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้ประกาศ และให้คณะกรรมการประกอบการศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนด

**หลักการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ
ต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้อง
กับหลักการ ดังต่อไปนี้**

คุ้มค่า

โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะ ที่ตอบสนององวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน

โปร่งใส

โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ในทุกขั้นตอน

**มีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล**

โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้า เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีกำหนดเวลาที่เหมาะสม โดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ตรวจสอบได้

โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

1

วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป

เป็นการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องจัดทำประกาศและเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบทั่วกัน ซึ่งผู้ค้าที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ที่ได้ลงทะเบียนผู้ค้าภาครัฐที่เว็บไซต์ www.gprocurement.go.th และมีรหัส Username และ Password แล้ว จึงเข้ายื่นข้อเสนอได้ โดยสามารถดำเนินการได้ 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e - Market)

เป็นการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่มีวงเงิน 500,000 บาทขึ้นไป และสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าที่มีคุณลักษณะเฉพาะหรือสเปคที่ไม่ซ้ำซ้อนหรือเป็นสินค้าที่มีแปลมาตรฐาน อาทิ วัสดุอุปกรณ์สำนักงาน เช่น กระดาษ ดินสอเมจิก แฟ้มเอกสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสินค้าอื่นที่ได้อำนาจควบคุมลักษณะไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e - catalog)

2. วิธีประมูล

เป็นการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่มีวงเงิน 500,000 บาทขึ้นไป และเป็นสินค้าหรืองานบริการที่ไม่ได้กำหนดสเปคของพัสดุไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e-catalog) โดยเป็นสินค้าหรือบริการที่มีสเปคซับซ้อน ต้องผ่านการตรวจคุณสมบัติและพิจารณาเทคนิคก่อน เช่น เครื่องมือแพทย์ เวชภัณฑ์ ยา งานก่อสร้างงานวางระบบสารสนเทศ เป็นต้น

3. วิธีสอบราคา

เป็นการซื้อหรือจ้างที่มีวงเงิน 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท ซึ่งหน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างวิธีนี้ได้หากในพื้นที่นั้นมีข้อจำกัดในการใช้สัญญาอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้นทำให้ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Market) หรือวิธีประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ได้ ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีนี้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาหนึ่งคณะหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือสเปคของพัสดุที่จะซื้อหรือรวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ชนะ จากนั้นเจ้าหน้าที่จะต้องจัดทำประกาศการอบราคา ณ ที่ทำการ ไม่น้อยกว่า 5 วันทำการก่อนการยื่นข้อเสนอราคา

1) **วิธี e-Market และวิธี e-Bidding** ผู้ค้าต้อง Log in เข้าสู่ระบบ เพื่อเสนอราคผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยต้องบันทึกเอกสารต่าง ๆ ในรูปแบบ PDF Files และจัดทำใบเสนอราคาจากในระบบจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)

2) **วิธีสอบราคา** ผู้ยื่นข้อเสนอจะต้องนำเอกสาร หลักฐาน และใบเสนอราคาด่วนในซองให้เรียบร้อย โดยเจ้าหน้าที่ประธานคณะกรรมการพิจารณาเอกสารประกวดราคา และนำยื่นโดยตรงที่หน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ต้องรับรองเอกสารหลักฐานที่ยื่น พร้อมกับซองใบเสนอราคาว่าเอกสารดังกล่าวถูกต้องและเป็นความจริง ในเวลาเปิดซองให้คณะกรรมการพิจารณาผลดำเนินการเปิดซอง ตรวจสอบหลักฐานและพิจารณาผลคัดเลือกผู้ชนะ หากผู้เสนอราคาต่ำสุดเสนอราคาเกินวงเงินงบประมาณที่กำหนดให้หน่วยงานอาจอรรถราคาจากผู้เสนอรายอื่นที่อยู่ในวงเงินงบประมาณหรือสูงกว่าไม่เกิน 10%

2

วิธีคัดเลือก

วิธีนี้เป็นวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่หน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ส่งหนังสือเชิญชวนไปยังผู้ค้าที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 3 รายให้เข้ายื่นข้อเสนอตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด (เว้นแต่ในงานนี้มีผู้ค้าที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขน้อยกว่า 3 ราย)

การยื่นข้อเสนอ ผู้ยื่นข้อเสนอจะต้องนำเอกสารหลักฐานและใบเสนอราคาด่วนในซองให้เรียบร้อยเจ้าหน้าที่ประธานคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และนำมายื่นโดยตรงที่หน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ต้องรับรองเอกสารหลักฐานที่ยื่นพร้อมกับซองใบเสนอราคาว่าเอกสารดังกล่าวถูกต้องและเป็นความจริง

หน่วยงานของรัฐจะใช้วิธีคัดเลือกได้ใน 7 กรณี ได้แก่

1. เมื่อหน่วยงานของรัฐใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือยื่นเสนอเงินไม่ได้รับการคัดเลือก
2. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการจัดซื้อพัสดุที่มีคุณลักษณะพิเศษหรือซับซ้อน หรือให้บริการโดยผู้ค้าที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ
3. เมื่อหน่วยงานของรัฐ มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้พัสดุนั้น
4. เมื่อหน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นที่ต้องใช้พัสดุที่มีคุณลักษณะหรือข้อกำหนดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุให้เป็นการเฉพาะ
5. เมื่อหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องพัสดุตรงจากต่างประเทศ
6. เมื่อเป็นการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ใช้ในราชการลับ หรือที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศไทย
7. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการจ้างช่างหรือพัสดุที่ต้องมีการถอดตรวจและต้องเป็นค่าเสียหายก่อนแล้วจึงระบุเป็นค่าชดเชยได้ เช่น ช่างเครื่องจักร ช่างเครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

3

วิธีเฉพาะเจาะจง

วิธีนี้เป็นการจัดซื้อจัดจ้างวิธีเดียวที่ไม่มีการแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐจะส่งหนังสือเชิญชวนหรือดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ค้ารายใดรายหนึ่ง เพื่อรายละเอียดให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้ามาเจรจาต่อรองราคากับหน่วยงานของรัฐโดยตรง

หน่วยงานของรัฐจะใช้วิธีนี้ได้ 7 กรณี ได้แก่

01. เมื่อหน่วยงานของรัฐใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้ว วิธีคัดเลือกแล้วแต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ
02. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการจัดซื้อพัสดุที่มีวงเงินไม่เกิน 5 ล้านบาท
03. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกึ่งผู้ประกอบการหรือติดตั้งจำหน่ายเพียงรายเดียวในประเทศ
04. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุเพื่อมาใช้ในอุทยาน
05. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการซื้อพัสดุเพิ่มเติมหรือจ้างต่อเนื่องจากสาเหตุอื่น เพื่อความสมบูรณ์และต่อเนื่องในการใช้พัสดุ
06. เมื่อเป็นพัสดุกึ่งขายทอดตลาด
07. เมื่อหน่วยงานของรัฐต้องการซื้อหรือเช่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่จำเป็นต้องซื้อเฉพาะที่นั้น ๆ เพื่อความสมบูรณ์และต่อเนื่องในการใช้พัสดุ

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม
กองการพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง
โทรศัพท์ : 02 270 6400 น.3
ฟaksimail : จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ Thai Government Procurement

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐรูปแบบใหม่ โปร่งใส และเป็นธรรม

เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า ประชาชนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 จึงได้กำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง 3 วิธี ได้แก่ วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป วิธีคัดเลือก และวิธีเฉพาะเจาะจง

การจัดซื้อจัดจ้าง มีวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ 3 วิธี ได้แก่

① **วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป** หน่วยงานของรัฐเชิญชวนให้ผู้ประกอบการทั่วไป ที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดเข้ายื่นข้อเสนอด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

② **วิธีคัดเลือก** หน่วยงานของรัฐเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า 3 ราย ให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามกำหนดน้อยกว่า 3 ราย กรณีวิธีคัดเลือก ดังนี้

- ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอหรือข้อเสนอไม่ได้รับการคัดเลือก
- พัส্তুที่มีคุณลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษหรือซับซ้อนหรือต้องผลิต หรือให้บริการ โดยช่างที่มีฝีมือโดยเฉพาะ มีความชำนาญเป็นพิเศษ มีทักษะสูงและมีจำนวนจำกัด
- พัส্তুมีความจำเป็นเร่งด่วน
- ลักษณะของการทำงาน หรือมีข้อจำกัดทางเทคนิคที่จำเป็นต้องระบุชี้แจงเป็นการเฉพาะ
- ต้องซื้อโดยตรงจากต่างประเทศหรือดำเนินการโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศ
- ใช้ในราชการลับ หรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของทางราชการ หรือเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ
- งานจ้างซ่อมพัสดุที่จำเป็นถอดตรวจให้ทราบความชำรุดเสียหายเสียก่อน จึงประมาณค่าซ่อมได้
- กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

3 วิธีเฉพาะเจาะจง หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการ ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคากับหน่วยงานของรัฐโดยตรง กรณีวิธีเฉพาะเจาะจง ดังนี้

- ใช้ทั้งวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป และวิธีคัดเลือก หรือใช้วิธีคัดเลือกแล้ว แต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือ ข้อเสนอไม่ได้รับการคัดเลือก
- การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่การผลิตจำหน่าย หรือ ให้บริการทั่วไป และมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้ง หนึ่งไม่เกินวงเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติโดยตรงเพียงรายเดียว หรือผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายหรือ ตัวแทน ผู้ให้บริการโดยชอบด้วยกฎหมายเพียงราย เดียวในประเทศ และไม่มีพัสดุอื่นที่จะใช้ทดแทนได้
- มีความจำเป็นต้องใช้พัสดุโดยฉุกเฉิน เนื่องจาก อุบัติภัย หรือธรรมชาติพิบัติภัยและการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หรือวิธีคัดเลือกอาจก่อให้เกิด ความล่าช้าและอาจทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรง
- เป็นพัสดุที่เกี่ยวข้องกับพัสดุที่ได้จัดซื้อจัดจ้างไว้ก่อน แล้ว และมีความจำเป็นต้องจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติม โดย มูลค่าของพัสดุ ที่จัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติม จะต้องไม่สูง กว่าพัสดุที่ได้จัดซื้อจัดจ้างไว้ก่อนแล้ว
- เป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาด โดยหน่วยงานของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานของต่างประเทศ
- ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินงบประมาณ หมายความว่า

- ✓ เงินงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วย
งบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วย
วิธีการงบประมาณ หรือกฎหมาย
เกี่ยวกับการโอนงบประมาณ
- ✓ เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้
โดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี
ให้ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือ
กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
- ✓ เงินซึ่งหน่วยงานของรัฐได้รับไว้
โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้
แผ่นดินตามกฎหมาย
- ✓ เงิน ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือ
ผลประโยชน์อื่นใดที่ตกเป็นรายได้
ของราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย
หรือที่ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจ
เรียกเก็บตามกฎหมาย
- ✓ เงินกู้ เงินช่วยเหลือ

การจัดซื้อจัดจ้าง “การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุ” ได้แก่ การซื้อ การจ้าง การเช่า การแลกเปลี่ยน

การซื้อ เกี่ยวกับเรื่องของสินค้า หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง

การจ้าง เกี่ยวกับงานบริการ หมายถึง งานจ้างบริการ งานจ้างทำของงานจ้างเหมาบริการ และการรับขนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น การจ้างทำความสะอาด การจ้างเหมาคนขับรถ จ้างเช่ารถ งานจ้างก่อสร้าง เช่น การจ้างออกแบบ จ้างที่ปรึกษา จ้างคุมงานก่อสร้าง

กรณีดังกล่าว จะต้องเขียน spec และ TOR ให้ชัดเจนว่า ต้องการของสิ่งใด spec ใด ระบุไว้ให้ชัดเจน ซึ่งจะมีรายละเอียดตามหมวด 6 ในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง

การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้

การมีส่วนได้ส่วนเสีย ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานนั้น

ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใดของการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ไม่มีผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีนัยสำคัญ การจัดซื้อจัดจ้างนั้นย่อมไม่เสียไป

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการ ป้องกันการทุจริต กำหนดไว้ในมาตรา 18 ข้อตกลงคุณธรรม

➤ ข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้เสนอราคาและผู้สังเกตการณ์ โดยตกลงร่วมกันว่าจะไม่กระทำการทุจริตในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง

- ผู้สังเกตการณ์ เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในโครงการที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ มีความเป็นกลางและไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสียในโครงการนั้นๆ
- การเข้าร่วมสังเกตการณ์ ตั้งแต่การจัดทำร่าง TOR จนถึงสิ้นสุดโครงการ

ผู้ประกอบการต้องมีแนวทางป้องกันการทุจริตกับหน่วยงาน ภาครัฐ ดังนี้

- ผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมการเสนอราคาในโครงการที่มีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ต้องจัดให้มีนโยบายและแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ที่เหมาะสม และระบุเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
- มาตรฐานขั้นต่ำของนโยบายและแนวทางการป้องกันการทุจริต จะต้องดำเนินการ ดังนี้
 - ① กำหนดนโยบายและแนวทาง
 - ② นโยบายและแนวทางจะต้องครอบคลุมกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ
 - ③ สื่อสารหรือประชาสัมพันธ์
 - ④ มีบทลงโทษ
 - ⑤ จัดให้มีช่องทางหรือระบบการแจ้งเบาะแส

⑥ กำหนดหน่วยงานภายในรับผิดชอบในการ
ดำเนินการป้องกันการทุจริตที่ชัดเจน

เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอ โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป และ
วิธีคัดเลือก ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานและ
วัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ① ต้นทุนของพัสดุ และอายุการใช้งาน
- ② มาตรฐานของสินค้าหรือบริการ
- ③ บริการหลังการขาย
- ④ เป็นพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน
- ⑤ ผลการประเมินผู้ประกอบการ
- ⑥ ข้อเสนอด้านเทคนิคหรือข้อเสนออื่น ในกรณีที่กำหนดให้มีการ
ยื่นข้อเสนอด้านเทคนิคหรือข้อเสนออื่น

งานจ้างที่ปรึกษา เป็นเรื่องที่ไม่สามารถระบุ TOR ได้ชัดเจน แต่
การเขียนขอบเขตของงานจ้างที่ปรึกษา ต้องระบุให้ชัดเจน ซึ่งมีหลักเกณฑ์
การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอวิธีการจ้างที่ปรึกษา ตามมาตรา 75 ว่าใน
การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยคำนึงถึง
ความคุ้มค่าและวัตถุประสงค์ของงานจ้างที่ปรึกษาเป็นสำคัญ โดยให้
พิจารณาเกณฑ์ด้านคุณภาพ ดังต่อไปนี้

- ① ผลงานและประสบการณ์ของที่ปรึกษา
- ② วิธีการบริหารและวิธีการปฏิบัติงาน
- ③ จำนวนบุคลากรที่ร่วมงาน
- ④ ประเภทของที่ปรึกษาที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน
- ⑤ ข้อเสนอทางด้านการเงิน
- ⑥ เกณฑ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

และมาตรา 76 ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโดยวิธีตามมาตรา 69 (1) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หรือ (2) วิธีคัดเลือก นอกจากให้พิจารณาเกณฑ์ด้านคุณภาพตามมาตรา 75 แล้ว ให้เป็นไปตามเกณฑ์ในการพิจารณาและการให้น้ำหนัก ดังต่อไปนี้ด้วย

① กรณีงานจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินงาน**ประจำ** งานที่มีมาตรฐานเชิงคุณภาพตามหลักวิชาชีพอยู่แล้ว หรืองานที่ไม่ซับซ้อน ให้หน่วยงานของรัฐคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่ผ่าน**เกณฑ์ด้านคุณภาพ**แล้ว และให้คัดเลือกจากรายที่เสนอ**ราคาต่ำสุด**

② กรณีงานจ้างที่ปรึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานของหน่วยงานของรัฐหรือ**งานที่ซับซ้อน**ให้หน่วยงานของรัฐคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่ผ่าน**เกณฑ์ด้านคุณภาพ**แล้วและให้คัดเลือกจากรายที่ได้**คะแนนรวมด้านคุณภาพและด้านราคามากที่สุด**

③ กรณีงานจ้างที่ปรึกษาที่มีความ**ซับซ้อนมาก** ให้หน่วยงานของรัฐคัดเลือกผู้ยื่นข้อเสนอที่ผ่าน**เกณฑ์ด้านคุณภาพ**แล้วและให้คัดเลือกจากรายที่ได้**คะแนนด้านคุณภาพมากที่สุด**

รัฐมนตรีอาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอของงานจ้างที่ปรึกษาประเภทใด หรือกำหนดรายละเอียดอื่นของงานจ้างที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่งเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ รายละเอียดตามหมวด 7 ในเรื่องของงานจ้างที่ปรึกษา

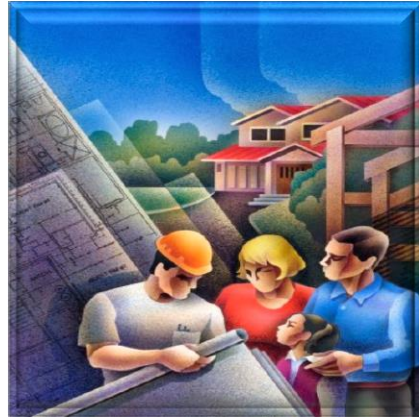

งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง เป็นเรื่องเฉพาะของ

งานก่อสร้าง สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

① **วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป** ให้ใช้กับงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน

② **วิธีคัดเลือก** เป็นงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไม่น้อยกว่า 3 ราย ให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดน้อยกว่า 3 ราย

③ **วิธีเฉพาะเจาะจง** เป็นงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐเลือกจ้างผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งซึ่งเคยทราบหรือเคยเห็นความสามารถแล้ว ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงได้พิจารณาเสนอแนะ

④ **วิธีประกวดแบบ** เป็นงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐ เชิญชวนผู้ให้บริการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดให้เข้ายื่นข้อเสนอ เพื่อออกแบบงานก่อสร้างที่มีลักษณะพิเศษเป็นที่เชิดชูคุณค่าทางด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ หรืองานอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การทำสัญญา

- ต้องทำสัญญาตามแบบที่ คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยความเห็นชอบของ สำนักงานอัยการสูงสุด
- หากมีความจำเป็นต้องทำแตกต่างจาก ที่กำหนด โดยไม่ทำให้ หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ สามารถกระทำได้ หากเห็นว่ามี ปัญหาในทางเสียเปรียบให้ส่งร่างให้สำนักงานอัยการสูงสุด พิจารณาก่อน

แบบสัญญาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ดังนี้ สัญญาจ้างก่อสร้าง สัญญาซื้อขาย สัญญาจะซื้อจะขายราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณ สัญญาซื้อขายและอนุญาตให้ใช้สิทธิในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สัญญา เช่าคอมพิวเตอร์ สัญญาจ้างบริการบำรุงรักษา และซ่อมแซมแก้ไขคอมพิวเตอร์ สัญญาจ้างทำความสะอาดอาคาร สัญญาจ้างให้บริการรักษาความปลอดภัย สัญญาแลกเปลี่ยน สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร สัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์ สัญญาจ้าง ออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง สัญญาจ้างผู้เชี่ยวชาญรายบุคคลหรือ จ้างบริษัทที่ปรึกษา และสัญญาจ้างทั่วไป

การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ มีดังนี้

- ① การตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตามสัญญา ตามมาตรา 100
- ② การงดหรือลดค่าปรับ หรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาให้อยู่ในดุลพินิจตามที่กำหนด ตามมาตรา 102
- ③ การบอกเลิกสัญญาให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจ ตามกรณีที่กำหนด ตามมาตรา 103

การอุทธรณ์ ตามมาตรา 114 ผู้ซึ่งได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุในกรณี que เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 115 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์จะยื่นอุทธรณ์ในเรื่องดังต่อไปนี้ไม่ได้

- ① การเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ของหน่วยงานของรัฐ
 - ② การยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา 67
 - ③ การละเว้นการอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการจัดซื้อจัดจ้างในประกาศ เอกสาร หรือหนังสือเชิญชวนของหน่วยงานของรัฐ
 - ④ กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา 116 การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้อุทธรณ์

มาตรา 117 ให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อหน่วยงานของรัฐนั้น ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบ เครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง

มาตร 118 ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ก็ให้ดำเนินการตามความเห็นนั้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับการอุทธรณ์ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วนให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 119 ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 119 ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานตามมาตรา 116 หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้น ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่ที่สุด และผู้อุทธรณ์ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ หรือการยุติเรื่องและเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ผู้นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล เพื่อเรียกให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าเสียหายได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อการจัดซื้อจัดจ้างที่หน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างนั้นแล้ว

บทกำหนดโทษ ตามมาตรา 120 ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด ตามวรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดตามวรรคหนึ่ง

เศรษฐกิจไทยในภาวะที่เผชิญความท้าทายจากเศรษฐกิจโลก

ผศ.ดร.ธนวรรณ พลวิชัย

อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เศรษฐศาสตร์คืออะไร ? เศรษฐศาสตร์เป็นการหา ออฟชั่น เพื่อหา
สิ่งที่ดีที่สุด ผลตอบแทนสูงสุด

เป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

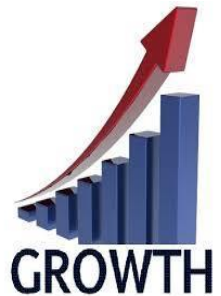
การพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ความพยายามขจัดปัญหาต่างๆ
ของประเทศ อาทิ ความยากจน ความไม่เท่าเทียมกัน
ปัญหาการว่างงาน ตลอดจนการหาวิธีการต่างๆ ที่ก่อให้เกิด
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Micheal P. Todaro)

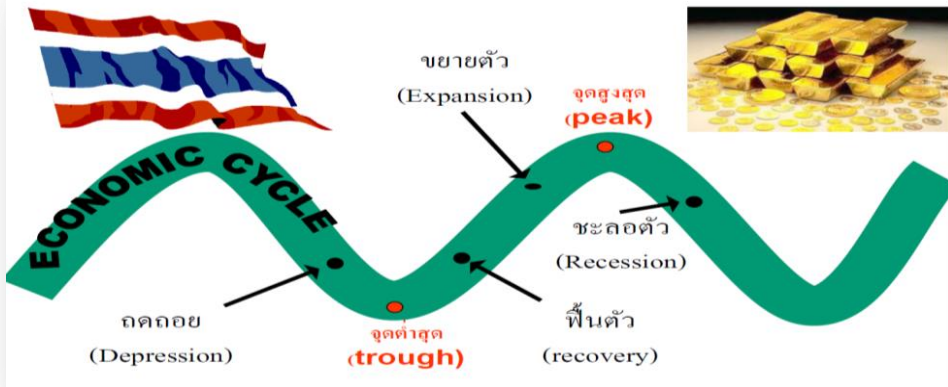

เป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจ

รัฐบาลมีเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

- มั่นคง → การรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
- มั่งคั่ง → การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
 - ▶ ภายในประเทศ (พิจารณาจากภาวะเงินเฟ้อ ปัญหาการว่างงาน หนี้สาธารณะ) ถือว่าเป็นตัวชี้วัดว่า เศรษฐกิจจะดีขึ้นหรือไม่
 - ▶ ระหว่างประเทศ (พิจารณาจากดุลบัญชีเดินสะพัด ทุนสำรองระหว่างประเทศ หนี้ต่างประเทศ) ถือเป็นความสามารถในการขาย หรือส่งออก มากกว่าการซื้อหรือนำเข้า
- ยั่งยืน → การสร้างความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ (พิจารณาจาก การกระจายรายได้ การลดความเหลื่อมล้ำ)

วัฏจักรเศรษฐกิจและธุรกิจ: เครื่องชี้วัดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

วัฏจักรเศรษฐกิจ คือ วงจรการเคลื่อนตัวของระบบเศรษฐกิจ กล่าวคือ ไม่มีระบบเศรษฐกิจใดเติบโตอยู่ตลอดเวลาและไม่มีระบบเศรษฐกิจใดตกต่ำอยู่ตลอดเวลา จะต้องมีการถดถอยและปรับตัวอยู่เสมอ ซึ่งการเรียนรู้ระบบวัฏจักรเศรษฐกิจ ถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าหากเราสามารถคาดการณ์วัฏจักรเศรษฐกิจได้ว่าอยู่ในช่วงใด เราก็สามารถใช้โอกาสนี้เพื่อหาแนวทาง หรือวิธีการลงทุนให้เหมาะสมกับช่วงเวลานั้นๆ เพื่อให้ผลตอบแทนที่ดีและ มีความเสี่ยงที่เหมาะสม วัฏจักรเศรษฐกิจจะแบ่งออกเป็น ④ ช่วง ดังนี้

① ช่วงเศรษฐกิจขยายตัว (Expansion)

เป็นช่วงที่เศรษฐกิจเริ่มกลับมาฟื้นตัวหลังจากผ่านช่วงเวลาที่ตกต่ำมากที่สุด ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการลงทุน เพราะไม่ว่าจะลงทุนอะไรก็มักจะกำไรไปหมด ภาคครัวเรือนและภาคเอกชนมีความมั่นใจในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ทำให้ภาคครัวเรือนมีการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น และภาคเอกชนก็กลับมาลงทุนเพิ่มขึ้น ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว เนื่องจากการมีเม็ดเงินหมุนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและธุรกิจเป็นปกติ

② ช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรือง (Peak)

เป็นช่วงเวลาที่อยู่ในจุดสูงสุดของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นช่วงที่มีอัตราการจ้างงานสูงที่สุด อัตราการว่างงานต่ำ ประชาชนมีกำลังการใช้จ่ายสูง การจับจ่ายใช้สอยสะพัด ทำให้ภาคการผลิตเริ่มขาดแคลนแรงงานในการผลิต ทำให้ต้องยอมจ้างพนักงานที่มีคุณภาพต่ำและค่าจ้างที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นและผลผลิตคุณภาพต่ำลง ทั้งหมดนี้ก็เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด อัตราเงินเฟ้อก็ปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่อง

③ ช่วงเศรษฐกิจถดถอย (Contraction)

เมื่อผ่านจุดสูงสุดของระบบเศรษฐกิจไปแล้วระบบเศรษฐกิจจะเข้าสู่สภาวะถดถอย ในช่วงนี้เราจะเห็นตัวเลขทางด้านเศรษฐกิจที่เคยปรับตัวขึ้นต่อเนื่องจะค่อยๆ ปรับตัวลดลง เช่น อัตราการจ้างงานต่ำลง การใช้จ่ายของภาคครัวเรือนต่ำลง ซึ่งเกิดจากหลายปัจจัยเช่น อัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ทำให้ชาวของเครื่องใช้มีราคาสูง ส่งผลให้ภาคครัวเรือนไม่มีกำลังซื้อที่เพียงพอ ซึ่งมีผลทำให้ ภาคการผลิตขายสินค้าไม่ได้ จึงต้องลดกำลังการผลิตลง ไม่เกิดการจ้างงานเพิ่ม มีผลทำให้เศรษฐกิจถดถอย หากในภาครัฐบาลและภาคเอกชนเตรียมพร้อมรับมือกับช่วงถดถอย การถดถอยจะเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป แต่ถ้าหากไม่มีการเตรียมการ จะถดถอยจะรวดเร็วและรุนแรง ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและธุรกิจผิดปกติ

④ ช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ (Trough)

เป็นช่วงตกต่ำที่สุดของวัฏจักรเศรษฐกิจ เป็นภาวะที่มีตัวเลขการว่างงานสูง สินค้าและบริการขายได้ต่ำ เป็นช่วงที่ภาคเอกชนเริ่มชะลอหรือหยุดลงชั่วคราว เพราะทำอะไรก็มักจะขาดทุนไปหมด ภาคครัวเรือนไม่มั่นใจในการจับจ่ายใช้สอย จึงไม่มีเงินเข้ามาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจอยู่ในช่วงที่ตกต่ำที่สุด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

จากภาวะวิกฤตของโลก เมื่อปี 2562 มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้ภาวะเศรษฐกิจของไทยผันผวนมาก เช่น การเกิดสงครามการค้าระหว่างประเทศจีนกับสหรัฐอเมริกา สถานการณ์ไม่แน่นอนของ Brexit ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง กำลังซื้อหดตัวทั่วโลก การเมืองไทยขาดเสถียรภาพ ราคาผลผลิตทางการเกษตรทรุดตัวอยู่ในระดับต่ำ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจจาก Offline สู่ Online การแข่งขันของธุรกิจที่รุนแรง เป็นต้น

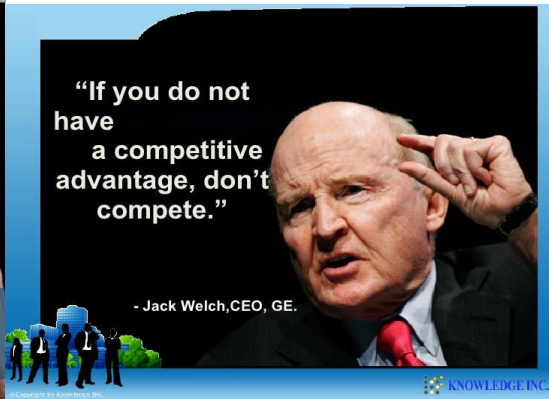
การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน มีหลายเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม องค์กรต้องปรับตัวให้ทันกับยุคสมัย นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ สร้างนวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ เพื่อให้มีจุดหมายปลายทางที่เติบโตอย่างชัดเจน ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องทราบและเข้าใจในข้อมูลด้านเศรษฐกิจ เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับการพัฒนาจังหวัด โดยการวิเคราะห์จากทฤษฎี SWOT Analysis

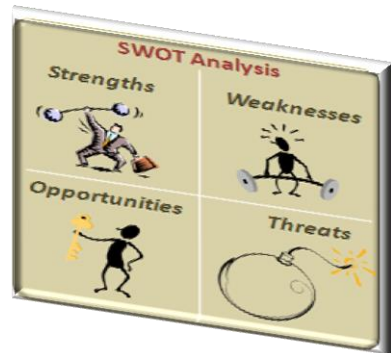
SWOT ANALYSIS: รู้เขารู้เรา

- ❖ ปัจจัยภายใน เราควบคุมได้
- ❖ ปัจจัยภายนอก เราควบคุมไม่ได้

จุดแข็ง (Strength: S) จุดอ่อน (Weakness: W) โอกาส (Opportunity: O) และข้อจำกัด (Threat: T) เมื่อค้นพบว่า องค์กรหรือจังหวัดมีจุดแข็งที่เป็นแนวทางที่ดีที่สุดก็สามารถผลักดันให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ ส่วนจุดอ่อนต้องมาปรับเปลี่ยนภายในจังหวัดว่ามีอะไรต้องพัฒนา สร้างระบบการพัฒนาที่ยั่งยืน และหากในจังหวัดมีศักยภาพที่มากพอ ก็ถือเป็นโอกาสที่จะได้พัฒนาต่อไป ส่วนปัญหาเป็นข้อจำกัดที่ต้องระวัง และควบคุมการเกิดข้อผิดพลาด รวมถึงหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขไว้ล่วงหน้า

จุดมุ่งหมายของประเทศ

ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) นโยบายรัฐบาล นโยบายพิเศษ ฯลฯ มุ่งหวังเพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมี**เป้าหมายการพัฒนาประเทศ** คือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ หลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

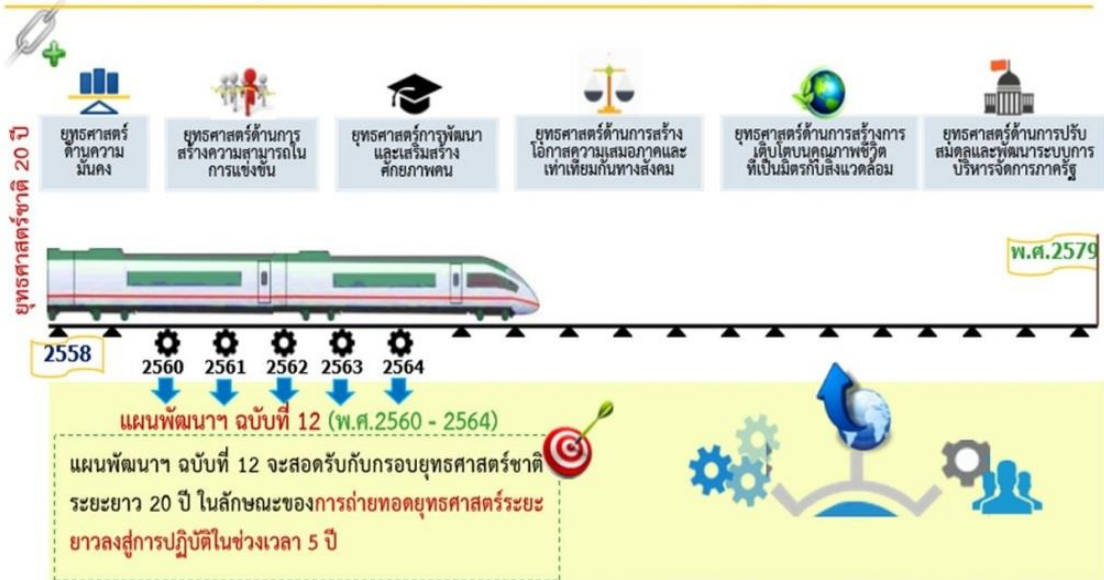
เป้าหมายการพัฒนาประเทศในภาพรวม

“ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี กับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 เห็นชอบทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นแผน/โครงการ โดยระบุแผนปฏิบัติการ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการประเมินผลของการดำเนินงานในรอบ 1 ปี และ 5 ปี ซึ่งการพัฒนาประเทศในช่วงระยะ 20 ปีของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของ

ทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้น การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ต้องสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ในลักษณะการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติในช่วงเวลา 5 ปี โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

จากการขับเคลื่อนด้วยทรัพยากร นำไปสู่การขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ที่พัฒนาไปสู่ Thailand 4.0

จากเริ่มต้นด้วยภาคเกษตรกรรม ประเทศมีรายได้ต่ำ เป็นภาคอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมหนัก ประเทศมีรายได้ปานกลาง จนถึงปัจจุบันที่ต้องการให้เป็นประเทศที่มีรายได้สูง ด้วยการขับเคลื่อนนวัตกรรม กลไกการขับเคลื่อน (Engines of Growth)

① Productive Growth Engine

เพื่อปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ High Income ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ

② Inclusive Growth Engine

เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น โดยสร้างคลัสเตอร์เศรษฐกิจระดับกลุ่มจังหวัด จังหวัด การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากในชุมชน การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อตอบโจทย์ประเด็นปัญหาและความท้าทาย ทางสังคมในมิติต่างๆ

③ Green Growth Engine

การสร้างความมั่งคั่งของประเทศไทยในอนาคต จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน การปรับแนวคิดจากเดิมคำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุนเป็นหลัก มาสู่การคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ หัวใจสำคัญอยู่ที่การพัฒนากระบวนการผลิต ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อันเกิดประโยชน์กับประเทศและ ประชาคมโลก

หัวใจของการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มุ่งสู่การค้าและบริการ 4.0

หลักสำคัญคือ เป็นการค้าขายสินค้าและบริการ บนระบบการค้าอัจฉริยะ ที่ต้องสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผลิตสินค้าที่มี

มาตรฐาน สร้างความสะดวกทางการค้า เพื่อให้เป็นการค้าขายแบบไร้พรมแดน เกิดนวัตกรรมของการบริการที่มีมาตรฐาน มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวัฒนธรรมที่ดีแก่บุคลากรและผู้ประกอบการ โดยยึด

หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป็นหลัก

เศรษฐกิจไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง (Change) หลายด้าน เช่น การเปลี่ยนแปลงในเศรษฐกิจโลก ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและประชากร เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นจุดเริ่มทำให้ประเทศมีความเคลื่อนไหว และมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ได้แก่ Digital Economy, Sharing Economy, Circular Economy, Creative Economy, Cultural Economy, Knowledge-base Economy และ Green Economy

กระทรวงมหาดไทย
Ministry of Interior

<http://www.stabundamrong.go.th/>

การขับเคลื่อนงาน กรอ.

นายปรัชญา สมะลาภา

รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

เป็นสถาบันหลักทางการค้าและการบริการของประเทศ

ที่ใช้ข้อมูล ความรู้ เครือข่าย และความร่วมมือ

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำ

ทำให้ประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน

จำนวนสมาชิก

หอการค้าไทย มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 123,932 ราย

ดังแผนภาพ ต่อไปนี้

ดัชนีความเชื่อมั่นหอการค้าไทย : TCC CONFIDENCE INDEX

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับ
เศรษฐกิจ โอกาสการหางานทำ และรายได้ในอนาคต

รายการ	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
ดัชนีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับเศรษฐกิจโดยรวม	66.3	67.7	69.0	67.6	66.2	64.8	63.4	62.2	60.9
ดัชนีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับโอกาสในการหางาน	74.6	75.8	77.1	75.8	74.6	73.3	72.2	70.9	69.7
ดัชนีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับรายได้ในอนาคต	97.3	98.7	99.9	98.4	96.7	95.0	93.5	91.9	90.4
รวมทุกประเภทของดัชนีความเชื่อมั่น	81.3	82.1	83.0	82.4	81.1	80.0	79.2	78.0	76.4

ดัชนีความเชื่อมั่นหอการค้าไทย ในการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคนั้น ถ้าผลปรากฏว่า มีตัวเลขสีแดงปรากฏขึ้น สะท้อนถึงความเชื่อมั่นไปในทิศทางที่ไม่ดี

สถานการณ์เศรษฐกิจของจังหวัดในปัจจุบัน ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2562

สถานการณ์เศรษฐกิจในแต่ละภาคสามารถดูจากเส้นกราฟในแต่ละช่องดังต่อไปนี้

สีเขียว หมายถึง สถานการณ์ไปในทิศทางที่ดี

สีเหลือง หมายถึง สถานการณ์ไปในทิศทางค่อนข้างดี

สีแดง หมายถึง สถานการณ์ไปในทิศทางที่ไม่ดี

กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล

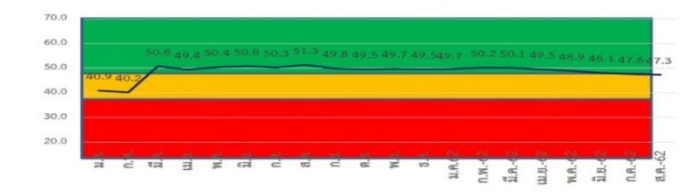
กรุงเทพฯ และปริมณฑล

- ปัจจัยบวกที่สำคัญของ กทม. และปริมณฑล**
1. มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล กน. สหประชาชาติอาเซียน โภคกิจ สัมมนาไดโนเสาร์ ทานิชย์ชายทะเลบริเวณวัดราชนัดดาภิเษก
 2. การร่นถอนเงินบริการสวัสดิการของรัฐบาลที่ให้เป็นเพิ่มขึ้น 2 เดือน
 3. นวัตกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

- ปัจจัยลบที่สำคัญของ กทม. และปริมณฑล**
1. ความกังวลของผู้ประกอบการเกี่ยวกับค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น และส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตลอดจน รวมถึงการส่งออกที่อาจลดลงได้
 2. ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคของประชาชนในเมืองสูง
 3. ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวทำให้มีภาวะรถติดการใช้งาน

- สิ่งที่ต้องการให้เร่งแก้ไข**
1. แก้ปัญหาเศรษฐกิจเพิ่มความเชื่อมั่นในการลงทุน
 2. เพิ่มการแข่งขันการค้า พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ
 3. ส่งเสริมเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการในการพัฒนาธุรกิจ

	เศรษฐกิจของจังหวัด	การบริโภค	การลงทุน	ท่องเที่ยว	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	การค้า	การค้าชายแดน	ภาคบริการ	การจ้างงาน
ก.ศ.	46.5	47.7	45.1	50.3	41.6	50.2	50.0	48.5	50.5	44.3
ส.ศ.	46.2	47.5	44.8	50.5	41.4	49.7	49.9	48.4	50.4	46.2
mom	-0.3	-0.3	-0.2	0.2	-0.2	-0.5	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1

	Aug-61	Sep-61	Oct-61	Nov-61	Dec-61	Jan-62	Feb-62	Mar-62	Apr-62	May-62	June-62	July-62	Aug-62
ปัจจุบัน	46.9	46.5	46.1	46.5	46.6	47.0	47.4	47.3	46.7	46.2	45.5	45.1	44.5
อนาคต	55.7	53.0	52.3	52.9	52.4	52.4	52.9	52.9	52.3	51.5	50.5	50.0	50.1

ภาคเหนือ

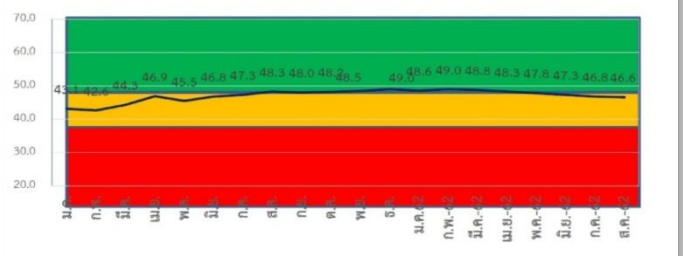
ภาคเหนือ

- ปัจจัยบวกที่สำคัญของ ภาคเหนือ**
1. มาตรการกระตุ้นการใช้สินค้าอุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยวภายในประเทศ
 2. ความเชื่อมั่นต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ออกมา

- ปัจจัยลบที่สำคัญของ ภาคเหนือ**
1. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงด้วยเหตุจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทที่แข็งค่า
 2. สภาพอากาศมีฝนตกหนักบางแห่ง เกิดน้ำท่วมฉับพลัน

- สิ่งที่ต้องการให้เร่งแก้ไข**
1. แก้ไขปัญหาความยากจน ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว
 2. พัฒนาพื้นที่ด้านครัวเรือนเพื่อยกระดับและสนับสนุนเงินทุนพัฒนาธุรกิจ
 3. ควบคุมราคาสินค้าไม่ให้แพงเกินไป

	เศรษฐกิจของจังหวัด	การบริโภค	การลงทุน	ท่องเที่ยว	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	การค้า	การค้าชายแดน	ภาคบริการ	การจ้างงาน
ก.ศ.	46.6	47.1	44.1	50.1	43.9	48.0	46.9	48.0	49.3	45.3
ส.ศ.	46.2	46.9	43.7	49.8	43.5	47.7	46.8	47.7	49.0	45.1
mom	-0.4	-0.2	-0.4	-0.3	-0.4	-0.3	-0.1	-0.3	-0.3	-0.2

	Aug-61	Sep-61	Oct-61	Nov-61	Dec-61	Jan-62	Feb-62	Mar-62	Apr-62	May-62	June-62	July-62	Aug-62
ปัจจุบัน	46.6	46.2	46.4	46.7	47.4	47.0	47.5	47.3	46.6	46.1	45.5	45.0	44.4
อนาคต	50.0	49.8	50.0	50.4	50.7	50.1	50.5	50.4	49.9	49.5	49.2	48.6	48.8

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัจจัยบวกที่สำคัญ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- พื้นที่เมืองขยายตัวจากโครงการสร้างเศรษฐกิจการคมนาคมขนส่งที่สะดวกขึ้น
- ผู้ประกอบการในภาคบริการมีความพร้อมที่จะลงทุนมากขึ้น จากการขยายตัวในเขตเมือง

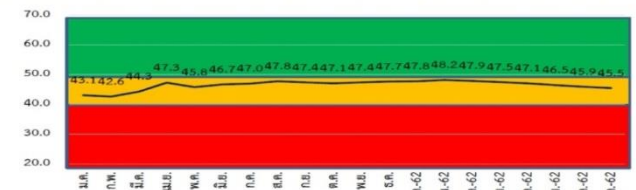
ปัจจัยลบที่สำคัญ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ราคาข้าวเฟ้นยตัวปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกิดจากปริมาณข้าวเหนียวในตลาดมีน้อย ส่งผลต่อภาวะค่าครองชีพของประชาชน
- สถานการณ์ภัยแล้ง และน้ำท่วมฉับพลันในบางพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร
- ผู้ประกอบการชะลอการลงทุนในอีกหลายจังหวัด
- ระทบรายได้จากการเกษตรที่ยังอยู่ในระดับไม่สูง และการแพร่ระบาดของโควิด

สิ่งที่ต้องการให้เร่งแก้ไข

- กระจายการลงทุนไปยังพื้นที่ห่างไกลความเจริญ
- กระตุ้นการใช้จ่าย กระจายรายได้สู่ชุมชน
- วิจวบถนเป็นพื้นที่เชื่อมต่อ ท้างานด้วยความโปร่งใส

	เศรษฐกิจของจังหวัด	การบริโภค	การลงทุน	ท่องเที่ยว	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	การค้า	การค้าชายแดน	ภาคบริการ	การจ้างงาน
ก.ค.	45.6	45.2	44.8	46.7	46.2	46.3	46.6	47.1	47.1	44.9
ส.ค.	45.2	44.7	44.4	46.5	45.6	45.5	46.3	46.8	46.8	44.5
mom	-0.4	-0.4	-0.4	-0.2	-0.6	-0.8	-0.3	-0.3	-0.3	-0.4

	Aug-61	Sep-61	Oct-61	Nov-61	Dec-61	Jan-62	Feb-62	Mar-62	Apr-62	May-62	June-62	July-62	Aug-62
ปัจจุบัน	46.3	45.9	45.5	46.1	46.1	45.8	46.2	46.1	45.7	45.2	44.5	44.0	43.2
อนาคต	49.4	48.8	48.7	48.7	49.4	49.8	50.1	49.7	49.3	48.9	48.6	47.8	47.7

ภาคกลาง

ภาคกลาง

ปัจจัยบวกที่สำคัญของ ภาคกลาง

- มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยอย่างต่อเนื่อง โดยจ่ายเงินให้กับประชาชนผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
- กนง.ลดอัตราดอกเบี้ยทำให้อัตราการพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง ส่งผลให้ต้นทุนลดลง

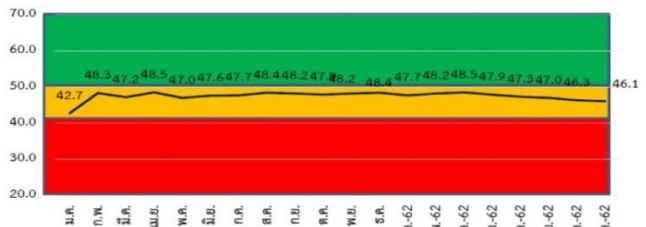
ปัจจัยลบที่สำคัญของ ภาคกลาง

- สถานการณ์ในภาคเกษตรคาดว่าจะปริมาณน้ำสำหรับการเกษตรน้อยกว่าปีที่ผ่านมา
- เกิดการระบาดระลอกใหม่และแมลงศัตรูพืชในบางพื้นที่
- ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นส่งผลต่อภาคอุตสาหกรรม การส่งออกชะลอตัวลง

สิ่งที่ต้องการให้เร่งแก้ไข

- พัฒนาโครงสร้างพัฒนาสินค้าเกษตรและวัสดุสินค้าใช้งานจากธรรมชาติ
- ส่งเสริมพัฒนาอาชีพเสริม พัฒนาเกษตรกรรมเพาะปลูกพืชหมุนเวียน
- ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับภูมิภาค

	เศรษฐกิจของจังหวัด	การบริโภค	การลงทุน	ท่องเที่ยว	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	การค้า	การค้าชายแดน	ภาคบริการ	การจ้างงาน
ก.ค.	48.1	46.5	45.5	48.1	39.8	49.0	46.8	47.4	49.3	44.8
ส.ค.	47.8	46.2	45.1	47.9	39.4	48.6	46.7	47.0	49.2	44.5
mom	-0.2	-0.3	-0.4	-0.2	-0.4	-0.4	-0.1	-0.4	-0.1	-0.3

	Aug-61	Sep-61	Oct-61	Nov-61	Dec-61	Jan-62	Feb-62	Mar-62	Apr-62	May-62	June-62	July-62	Aug-62
ปัจจุบัน	46.9	46.5	46.1	46.5	47.2	47.4	47.4	46.7	46.2	45.7	45.1	44.6	44.6
อนาคต	55.7	53.0	52.3	52.9	49.6	48.7	49.2	49.7	49.1	48.5	48.2	47.5	47.6

ภาคตะวันออก

ปัจจัยบวกที่สำคัญ ภาคตะวันออก

- ภาคอุตสาหกรรมเริ่มฟื้นตัวจากการส่งเสริมจากรัฐ และมีมาตรการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในภูมิภาค
- ภาคบริการมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
- นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐบาล 3.16 แล่นล้านบาท

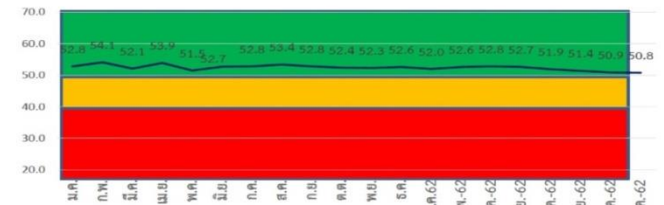
ปัจจัยลบที่สำคัญ ภาคตะวันออก

- การท่องเที่ยวลดลงในบางจังหวัดของภาคเนื่องจากเข้าสู่ฤดูฝน
- สินค้าอุตสาหกรรมมีการส่งออกที่น้อยลง
- ค่าครองชีพสูง และปัญหาหนี้สินในครัวเรือน
- ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นส่งผลต่อภาคอุตสาหกรรมการส่งออก

สิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง

- การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนต่างๆ ในพื้นที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- การส่งเสริมอาชีพประชาชนในชุมชน

	เศรษฐกิจของจังหวัด	การบริโภค	การลงทุน	ท่องเที่ยว	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	การค้า	การค้าชายแดน	ภาคบริการ	การจ้างงาน
ก.ค.	51.6	52.1	51.6	53.6	49.1	51.2	51.4	50.3	51.9	48.6
ส.ค.	51.5	52.0	51.6	53.8	48.8	50.5	51.3	50.4	52.0	48.5
mom	-0.1	-0.1	-0.1	0.2	-0.3	-0.7	-0.1	0.1	0.1	-0.1

	Aug-61	Sep-61	Oct-61	Nov-61	Dec-61	Jan-62	Feb-62	Mar-62	Apr-62	May-62	Jun-62	Jul-62	Aug-62
ปัจจุบัน	51.4	51.1	51	51.1	51.3	50.8	51.1	51.2	51.0	50.2	50.1	49.9	49.7
อนาคต	55.5	54.5	53.8	53.8	53.8	53.2	54.1	54.4	54.3	53.6	52.6	51.8	51.9

ภาคใต้

ปัจจัยบวกที่สำคัญ ภาคใต้

- เข้าสู่ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
- มีมาตรการนำช่างพารามาพัฒนาบนทั่วประเทศเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

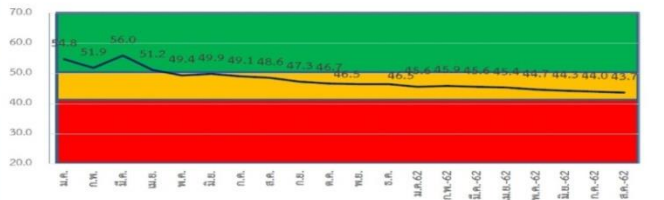
ปัจจัยลบที่สำคัญ ภาคใต้

- บางจังหวัดมีการชะลอการลงทุนเนื่องจากกังวลเรื่องสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน
- มูลค่าการค้าชายแดนมาเลเซียลดลง

สิ่งที่ต้องการให้เร่งแก้ไข

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามา
- ควบคุมค่าครองชีพที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่
- พัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวกมากขึ้น

	เศรษฐกิจของจังหวัด	การบริโภค	การลงทุน	ท่องเที่ยว	เกษตรกรรม	อุตสาหกรรม	การค้า	การค้าชายแดน	ภาคบริการ	การจ้างงาน
ก.ค.	44.3	44.9	44.3	48.6	30.7	45.6	42.8	46.6	47.9	44.8
ส.ค.	44.1	44.6	44.0	48.4	30.3	45.1	42.6	46.4	47.8	44.4
mom	-0.3	-0.3	-0.3	-0.2	-0.4	-0.5	-0.2	-0.3	-0.1	-0.4

	Aug-61	Sep-61	Oct-61	Nov-61	Dec-61	Jan-62	Feb-62	Mar-62	Apr-62	May-62	Jun-62	July-62	Aug-62
ปัจจุบัน	45.8	44.6	44.1	43.7	44.0	43.7	44.1	43.8	43.5	42.9	42.4	42.1	41.5
อนาคต	51.3	50.0	49.3	49.2	48.9	47.5	47.7	47.4	47.2	46.4	46.3	45.8	45.9

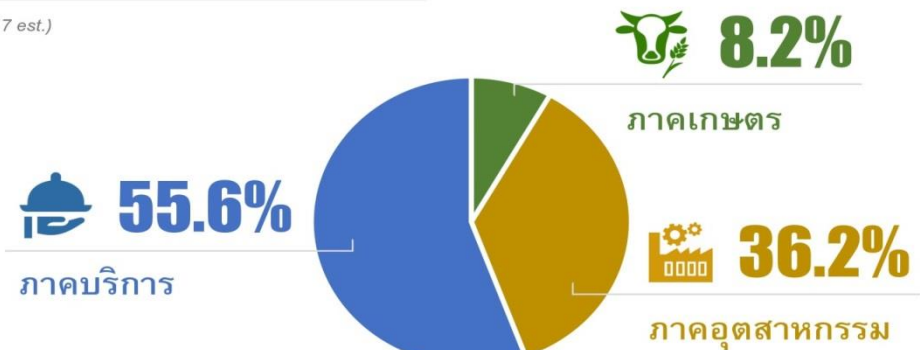

ความสำคัญของภาคบริการ

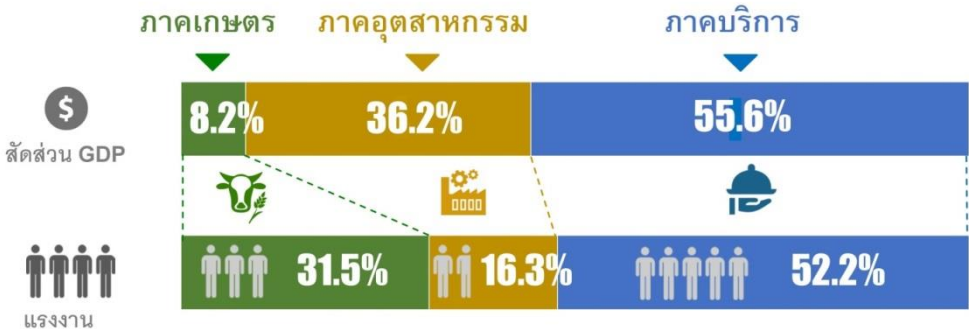
สัดส่วน GDP ของประเทศไทย ในภาคบริการ ภาคเกษตร และ ภาคอุตสาหกรรม แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

สัดส่วน GDP ของประเทศไทย:

(2017 est.)

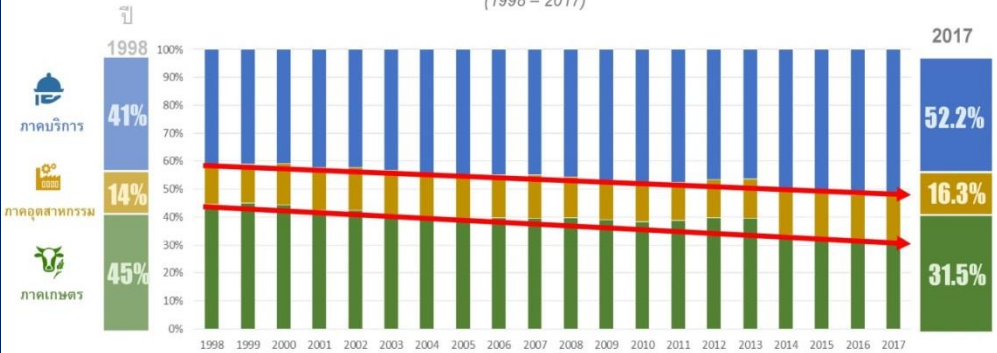
Source: CIA The World Fact Book (March 2018)

Source: Bank of Thailand (28 Feb 2017)

สัดส่วนแรงงานของประเทศไทย

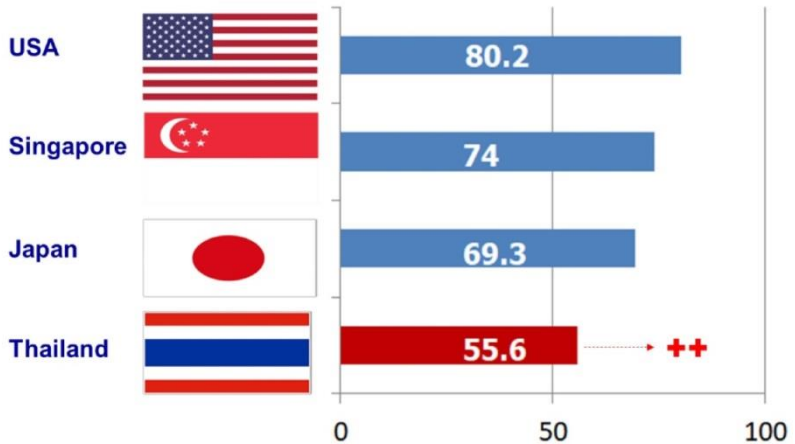
(1998 – 2017)

Source: Bank of Thailand (28 Feb 2017)

Service Sector Contribution to GDP (%)

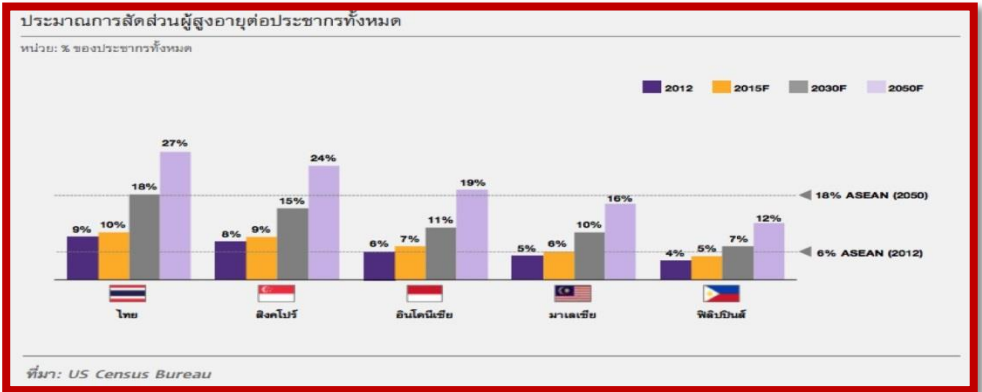
(2017 EST.)

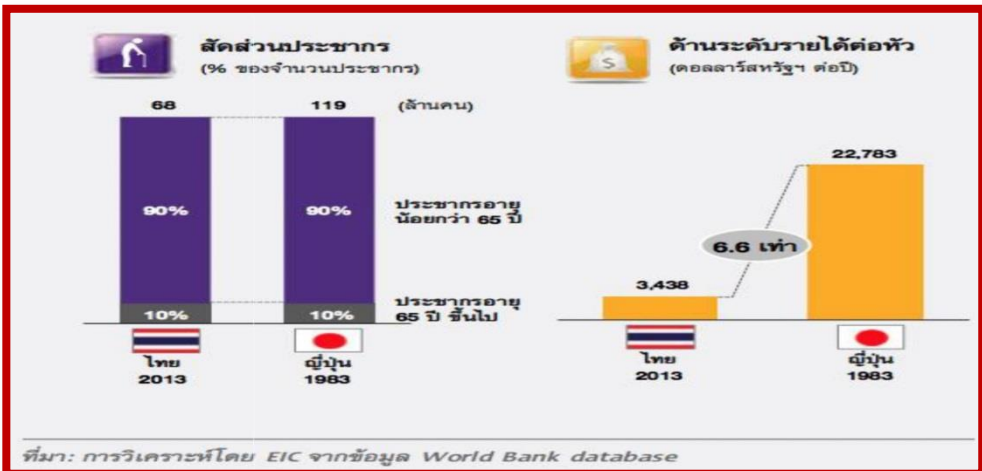
Source: CIA The World Fact Book (March 2018)

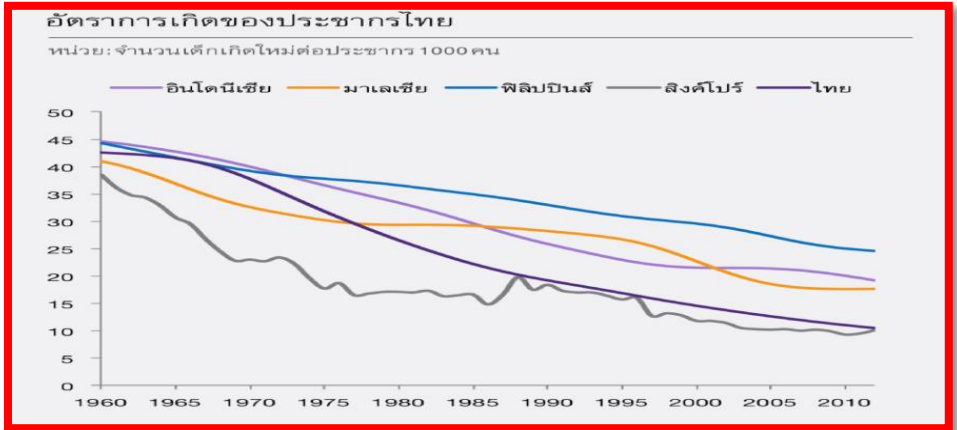
ประเทศไทยมีสัดส่วนประชากรสูงอายุมากที่สุดในอาเซียนและจะเพิ่มเป็นกว่า 2 เท่าภายในไม่ถึง 20 ปี นับจากนี้ แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

โครงสร้างประชากรไทยในปัจจุบันคล้ายกับประเทศญี่ปุ่นเมื่อ 30 ปีก่อน แต่รายได้ต่อประชากรของประเทศญี่ปุ่นในขณะนั้นสูงกว่าประเทศไทยในปัจจุบันถึง 6.6 เท่า แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

อัตราการเกิดของประชากรไทย เมื่อเทียบกับอัตราการเกิดของ
ประเทศต่างๆ แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

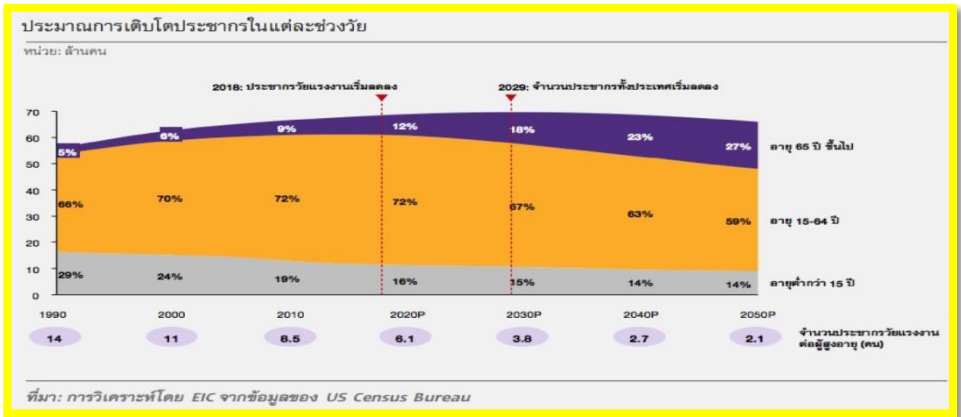

อัตราการเจริญพันธุ์ของประชากรไทยเมื่อปี 2012 เมื่อเทียบกับอัตรา
การเจริญพันธุ์ของประเทศต่างๆ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 14 ของโลก
แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

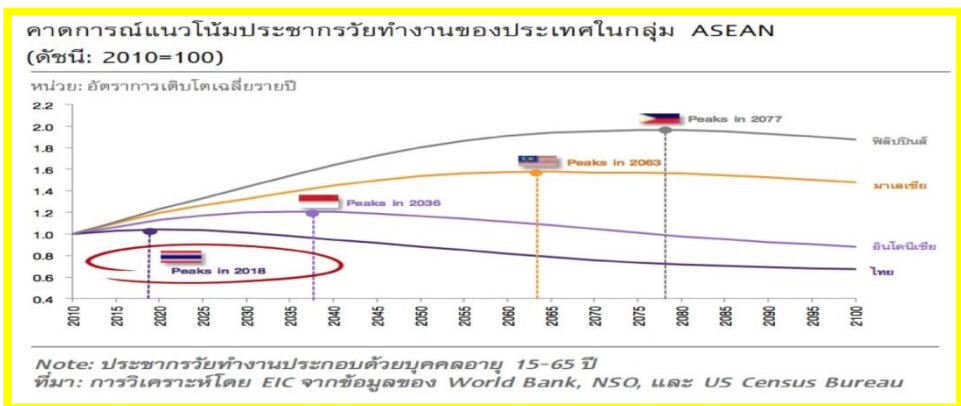

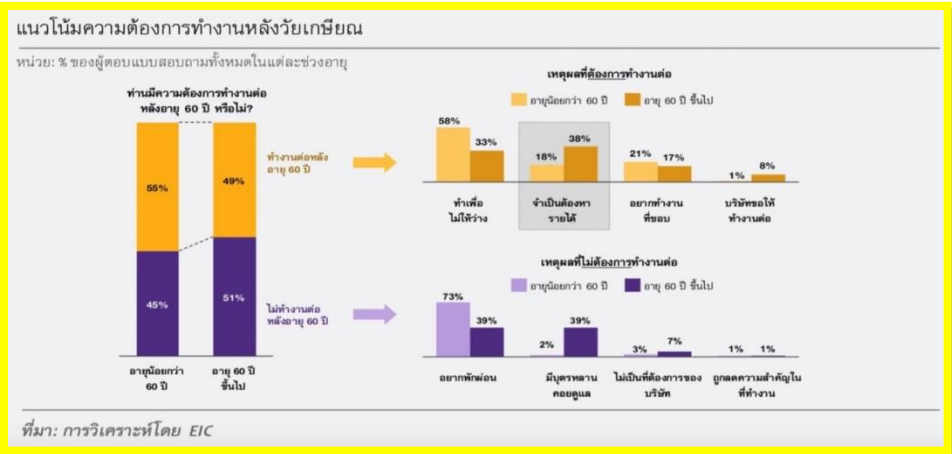
ประชากรวัยทำงานของประเทศไทยจะเริ่มลดลงเป็นครั้งแรก
ในประวัติศาสตร์ในปี 2018 เนื่องจาก อัตราการเกิดที่ต่ำทำให้ประชากรใหม่
ไม่สามารถทดแทนแรงงานที่เกษียณอายุไปในแต่ละปีได้

การคาดการณ์แนวโน้มประชากรวัยทำงานของประเทศ
ในกลุ่ม ASEAN แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

เมื่อประชากรวัยทำงานลดลงผู้สูงอายุจึงมีแนวโน้มจะต้องทำงานต่อ
หลังวัยเกษียณมากขึ้นเพื่อสร้างรายได้ แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

หุ่นยนต์อุตสาหกรรม

อนาคตอันใกล้... มาไวกว่าที่คิด

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการใช้หุ่นยนต์เพิ่มขึ้น

- 1. ผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น**
สภาพแวดล้อมประชากรในวัยทำงาน มีแนวโน้มจะลดลงในอนาคต
- 2. ราคาหุ่นยนต์ปรับตัวลง**
อัตรา 100 ดอลลาร์

แนวโน้มการใช้หุ่นยนต์อุตสาหกรรมทั่วโลก

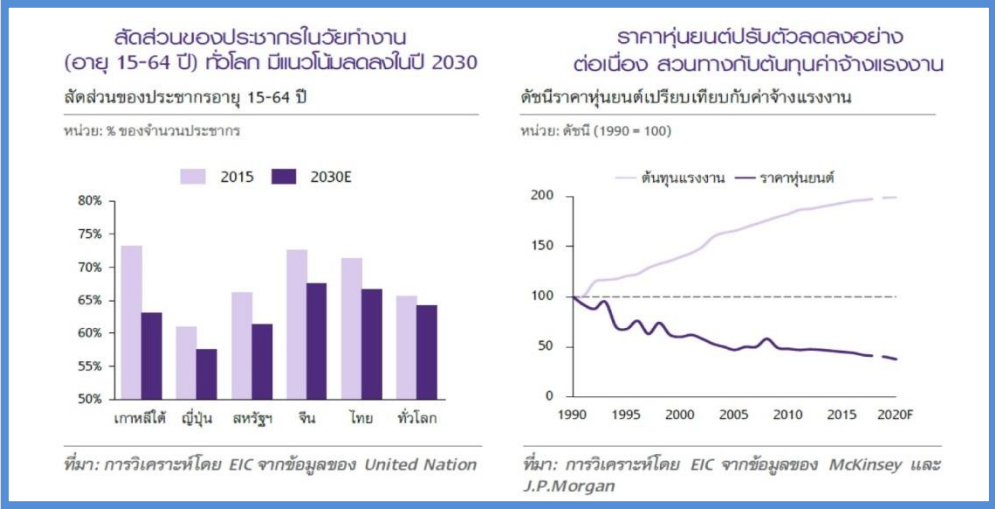
ปี	จำนวน (ล้านตัว)
2012	160
2013	180
2014	220
2015	255
2016	295
2020F	520

รัฐบาลไทยที่ตระหนักถึงประเด็นดังกล่าว ได้ให้การสนับสนุนทั้ง

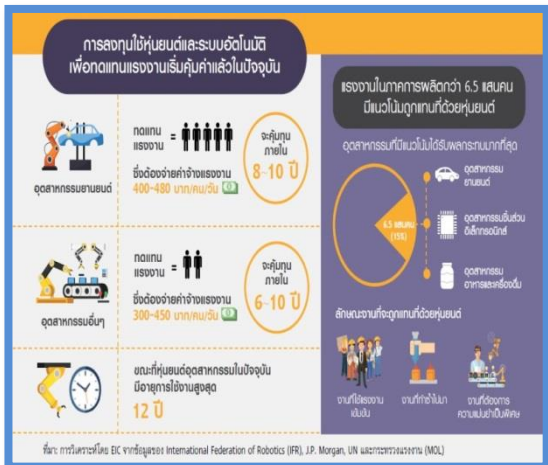
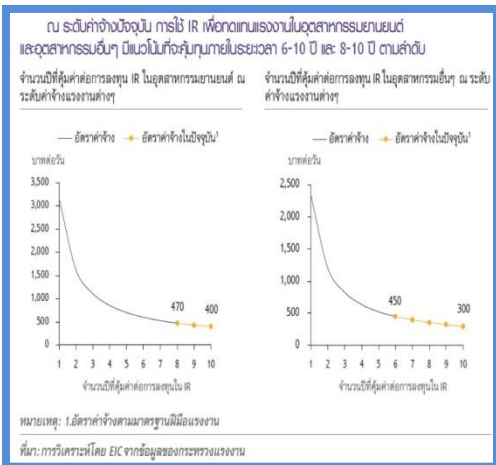
- 1.มาตรการลดหย่อนภาษี
- 2.มาตรการหักค่าใช้จ่าย
- 3.เงินสนับสนุน

สัดส่วนของประชากรในวัยทำงาน (อายุ 15 ปี - 64 ปี) ทั่วโลก เมื่อเทียบกับราคาหุ่นยนต์มีการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสวนทางกับ ต้นทุนค่าจ้างแรงงาน แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

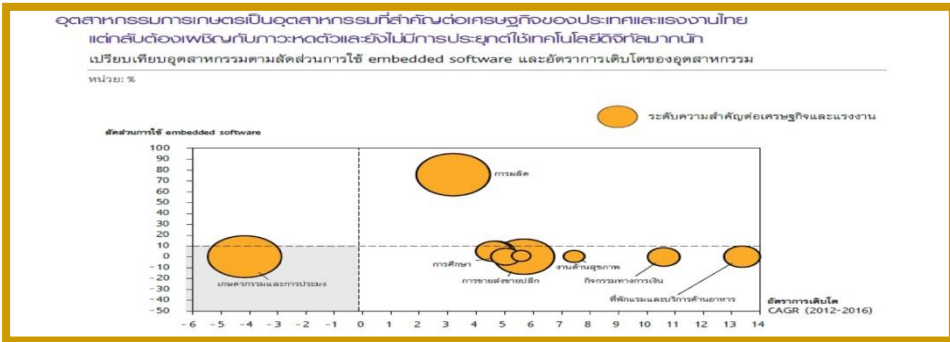
ปัจจุบันการใช้แรงงานทดแทนในอุตสาหกรรมยานยนต์และ อุตสาหกรรมอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะคั่งทุนภายในระยะเวลา 6 ปี - 10 ปี และ 8 ปี - 10 ปี ตามลำดับ แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

อุตสาหกรรมการเกษตร

อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยและแรงงานไทย แต่กลับต้องเผชิญกับภาวะหดตัวและยังไม่มี การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากนัก

เกษตรกรรม

ปัจจุบัน IOT ถูกนำไปประยุกต์ใช้กับหลายสิ่งหลายอย่างทั่วโลก รวมถึงภาคเกษตรกรรม เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการฟาร์ม อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้แรงงานคนให้น้อยที่สุด

IOT หรือ INTERNET OF THINGS เป็นเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่สามารถ เชื่อมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ โทรทัศน์ แอร์ และอื่น ๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยเครื่องมือต่าง ๆ จะสามารถ เชื่อมโยงและสื่อสารกันได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ในปัจจุบัน IOT ถูกนำไปประยุกต์ใช้กับหลายสิ่งหลายอย่างทั่วโลกวมไปถึง

การทำเกษตรกรรมอีกด้วย

ในที่นี้จะกล่าวถึงการนำเกษตรกรรมด้วยการนำ IOT ที่เป็นเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรมาใช้โดยเริ่มต้นจากขั้นตอน ดังนี้

❁ **ควบคุมการรดน้ำ** โดยคำนวณปริมาณน้ำและเวลาในการรดน้ำที่เหมาะสม

❁ **การควบคุมโรคและศัตรูพืช** ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคและศัตรูพืช ส่งผลให้มีการฉีดยาฆ่าแมลงหรือศัตรูพืชเมื่อจำเป็นเท่านั้น

❁ **การติดตามสภาพดิน** เป็นการนำเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรมาใช้ในการตรวจสอบคุณภาพดิน ความชื้นแร่ธาตุ ทำให้ทราบว่าควรปลูกพืชชนิดใดและควรปรับปรุงดินอย่างไรให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชชนิดนั้น

❁ **จัดเก็บฐานข้อมูลการเพาะปลูก** ปัจจุบันการจัดเก็บฐานข้อมูลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะข้อมูลที่จัดเก็บนั้นจะเป็นต้นทุนเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต และควบคุมต้นทุนการผลิตได้ รวมไปถึงช่วยในการวางแผนการผลิตเพื่อให้เป็นไปตามกลไกของตลาด

❁ **ฟาร์มแม่นยำ** เป็นการนำเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรกรรมมาใช้ในการพยากรณ์อากาศแบบเจาะจงพื้นที่ ตรวจสอบสภาพพืชในพื้นที่ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและทันการณ์

ดังนั้น เกษตรกรควรมานำ IOT มาใช้ในการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่กำลังประสบปัญหาด้านผลผลิตต่างๆ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง การนำ IOT มาประยุกต์ใช้ในการเพาะปลูกข้าว แสดงแผนภาพ ได้ดังนี้

นวัตกรรมการเกษตร

นวัตกรรมเกษตร KUBOTA FARM

☀️ โชนเกษตรนาข้าวและพืชหลังนา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับการทำนาข้าว (Best Practice Farm Management) การกำหนดขนาดแปลงเพาะปลูกให้มีความเหมาะสมกับหน้ากว้างการทำงานของเครื่องจักร เพื่อลดความสูญเสียจากการทำงาน ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการเพาะปลูกลงได้ 10 - 20 % รวมถึงการนำเทคนิคการเพาะปลูกพืช โดยการใช้ปฏิทินเพาะปลูก เข้ามาพัฒนากระบวนการเพาะปลูกให้แม่นยำมากยิ่งขึ้น

☀️ โชนเกษตรแม่นยำ ทำน้อยแต่ได้มาก นำเสนอเทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำ หรือ Precision Farming ซึ่งเป็นการทำเกษตรแบบใหม่ โดยใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก เช่น “โดรน” สำหรับบินสำรวจพื้นที่ ตรวจสอบสภาพดิน เพื่อเลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ควบคุมการใส่ปุ๋ย และฉีดยาฆ่าแมลง การเก็บเกี่ยวรถแทรกเตอร์ที่ควบคุมทิศทางด้วยดาวเทียม เครื่องวิเคราะห์ความต้องการอาหารพืช เทคโนโลยีตรวจอากาศและสภาพดิน

การจัดงานมหานครผลไม้
มีการจำหน่ายสินค้าที่ได้มาตรฐาน

การแสดงรหัสภายใต้เครื่องหมาย "Q"

รหัสที่ ๑ หมายถึงชื่อ
 รหัสที่ ๒ ประเภทของไม้
 รหัสที่ ๓ แหล่งรวมไม้ที่แหล่งเดียว
 รหัสที่ ๔ ขบวนการแปรรูปของไม้
 รหัสที่ ๕ ชื่อไม้ (ประเภทไม้)

01 = ธรรมใจ	11 = ดินดีเกษตรปลอดภัย
02 = ธรรมใจ	12 = ดินดีเกษตรปลอดภัย
03 = ธรรมใจ	13 = ดินดีเกษตรปลอดภัย
04 = ธรรมใจ	21 = ธรรมใจ
	22 = ธรรมใจ

การแสดงรหัสภายใต้เครื่องหมาย "Q"

สถาบันส่งเสริมคุณภาพเกษตรไทย (Thai GAP)

สถาบันส่งเสริมคุณภาพเกษตรไทย (Thai GAP) เป็นสถาบันที่มีมาตรฐาน ดังนี้

☺ มาตรฐานภาคสมัครใจของเอกชน โดยความร่วมมือระหว่าง สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สถาบันอาหาร

และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน

☺ มาตรฐานรับรองระบบการผลิตสำหรับภาคเกษตร ของประเทศไทย ที่นำเอาข้อกำหนดของมาตรฐาน GLOBALG.A.P มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการเกษตรของประเทศไทย

☺ เป็นมาตรฐานคุณภาพในการจัดระบบ การปลูกผักและผลไม้ เพื่อคุณภาพ ความปลอดภัย คำนึงถึงสวัสดิการผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งแวดล้อม ในการผลิตสู่ความยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของสถาบันส่งเสริมคุณภาพเกษตรไทย (Thai GAP)

☺ มุ่งเน้นและผลักดันให้ผู้ประกอบการ ด้านผักและผลไม้ นำมาตรฐาน Thai GAP ไปใช้เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เสริมสร้างความมั่นใจคุณภาพและความปลอดภัยในตัวสินค้าเกษตรและอาหาร ให้คู่ค้าและผู้บริโภค

- ☞ จัดทำและปรับปรุงมาตรฐาน Thai GAP ให้มีวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ☞ ดำเนินกิจกรรม ติดตามและประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าเกษตรไทย
- ☞ ขับเคลื่อนและติดตามความคืบหน้าการดำเนินงาน และรายงานผลต่อคณะกรรมการหอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ตลาดผลไม้ไทย

การเปิดตลาดผลไม้ไทย
ในประเทศอินเดีย
ซึ่งประเทศไทยและ
ประเทศอินเดียได้ลงนาม
กรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรี FTA (Free Trade Area)

การเปิดตลาดผลไม้ไทยในประเทศอินเดียนั้นมีการส่ง
หลากหลายชนิด เช่น มังคุด เงาะ ลองกอง ทูเรียน เป็นต้น

การกระจายตัวของสัดส่วนรายได้ใน Value Chain การท่องเที่ยว

ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 นักท่องเที่ยวต่างชาติ เติบโต 2.2 % ดังนี้
 ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2562 นักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวไทย มีจำนวน 23.10 ล้านคน เติบโต 2.2 % (YoY) โดยประเทศที่ยังขยายตัวดี อาทิ ประเทศอินเดีย ประเทศญี่ปุ่น และประเทศมาเลเซีย เป็นต้น และจากการที่นักท่องเที่ยวจีนในเดือนกรกฎาคม ปี 2562 ขยายตัวเป็นบวก ทำให้อัตราการหดตัวของนักท่องเที่ยวจีนนั้น เริ่มชะลอลง

สถานการณ์นักท่องเที่ยวจีนท่องเที่ยวต่างประเทศในเดือนกรกฎาคม ปี 2562 ที่ผ่านมา เติบโตในหลายประเทศ ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวจีนเดินทางไปเที่ยว ประเทศญี่ปุ่นแตะที่ระดับ 1 ล้านคน สูงสุดเป็นประวัติการณ์ และเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกันที่จำนวนนักท่องเที่ยวจีนเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่นสูงกว่าประเทศไทย

นักท่องเที่ยวต่างชาติสำคัญ 10 อันดับแรก
ม.ค. - ก.ค. 2562 (ล้านคน, % การเติบโต)

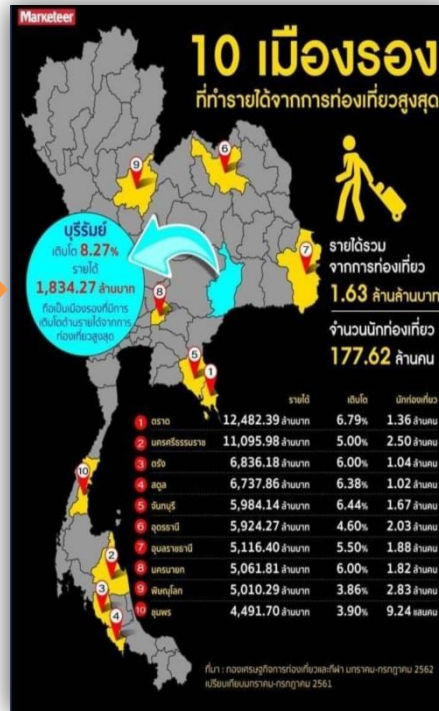
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, Japan National Tourism Organization, Ministry of Culture, Sports & Tourism Vietnam, Korea Tourism Organization, China National Tourism Administration, Travel China Guide

นักท่องเที่ยวจีนเดินทางท่องเที่ยวในประเทศต่างๆ

(ล้านคน, % การเติบโต)	2561	ครึ่งแรกปี 2562	พ.ค. 2562	มิ.ย. 2562	ก.ค. 2562
ไทย	10.54 7.4%	5.65 -4.7%	0.79 -8.6%	0.84 -7.1%	0.98 5.8%
ญี่ปุ่น	8.38 13.9%	4.53 11.7%	0.76 13.1%	0.88 15.7%	1.05 19.7%
เวียดนาม	4.97 23.9%	2.48 -3.3%	0.43 13.4%	0.35 -16.3%	0.41 17.0%
เกาหลีใต้	4.80 14.9%	2.80 29.1%	0.50 35.2%	0.48 25.0%	0.52 26.5%
ทั่วโลก	140 6.0%	n/a	n/a	n/a	n/a

ที่มา: *ตัวเลขเบื้องต้นจาก UNWTO World Tourism Barometer

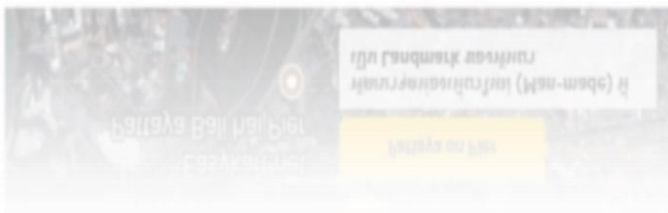
จะต้องมีการส่งเสริมเมืองรอง เพื่อเป็น
แหล่งท่องเที่ยวซึ่งมี 10 เมืองรองที่สามารถ
ทำรายได้จากการท่องเที่ยวสูงสุด ได้แก่
ตราด นครศรีธรรมราช ตรัง สตูล
จันทบุรี อุครธานี อุบลราชธานี นครนายก
พิษณุโลกและชุมพร

ตัวอย่างการส่งเสริมการท่องเที่ยว

แผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยวภายใต้ EEC ประกอบด้วย

- ❶ ศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนา Cruise Terminal บริเวณปลายแหลม
- ❷ ปรับปรุง/เพิ่มท่าเรือโดยสารรองรับการขยายตัว
- ❸ พัฒนาจุดท่องเที่ยวใหม่ (Man-made) ที่ Landmark ของพัทยา

การขับเคลื่อนทัวร์ริมโขง

โครงการส่งเสริมท่องเที่ยวชุมชน

ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

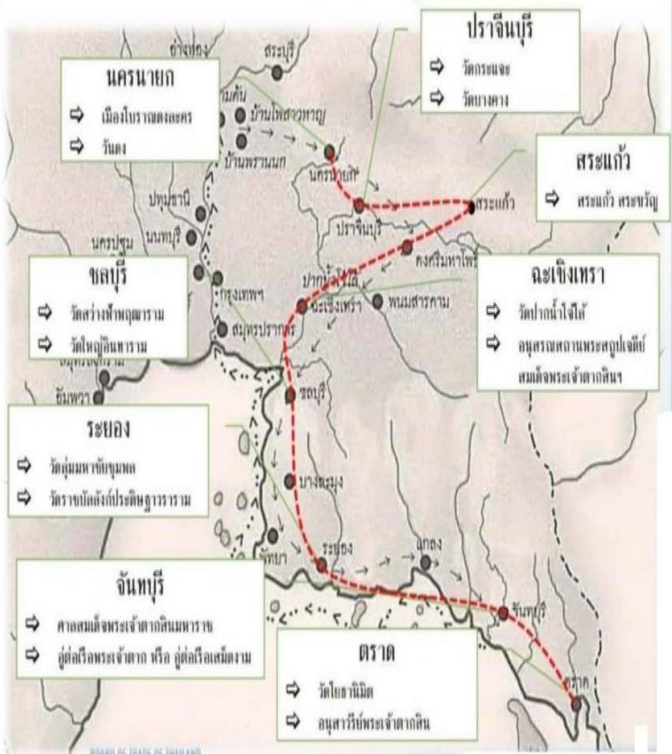
โครงการจัดทำแผนที่การเดินทางท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลางและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
 ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัด (REGIONAL OPERATION CENTER : ROC)
 วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

โครงการจัดทำแผนที่การเดินทางท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลางและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

เสนอ
 กระทรวงมหาดไทย

โดย

ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัด (Regional Operation Center : ROC)
 วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 6/2562

คำสั่ง คสช. เปิดโอกาสให้อาคารที่พักอาศัย
ประกอบธุรกิจเสมือนโรงแรม ที่ยังไม่ได้
จดทะเบียนตาม พ.ร.บ. โรงแรมฯ สามารถ
เข้าสู่ระบบให้บริการลักษณะโรงแรมได้
Dead line 9 กันยายน พ.ศ. 2562
ปรับปรุงอาคารตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด
เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2564

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๖/๒๕๖๒

เรื่อง มาตรการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรมบางประเภท

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการประกอบอาชีพสุจริตของชุมชนเพื่อให้เศรษฐกิจมีความคล่องตัว เกิดการกระจายรายได้ เกิดการสร้างงาน ขณะเดียวกันก็ลดความขัดแย้งในชุมชนและจัดให้กิจการ ที่อยู่นอกระบบเข้ามาอยู่ในระบบให้ถูกต้องตามกฎหมาย มีการบริหารจัดการที่ดีและการตรวจสอบ ควบคุมโดยรัฐ ตามหลักการดังกล่าวนี้ปรากฏว่ามีผู้นำอาคารมาให้บริการเป็นที่พักแก่ประชาชนบ้าง ใช้บ้านเรือนที่อยู่อาศัยให้บริการในรูปแบบของโรงแรมตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อหารายได้บ้าง ซึ่งกรณีเหล่านี้มีจำนวนมากว่าสองหมื่นแห่งที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย ข้อขัดข้องบางส่วนเนื่องจากไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการใช้ที่ดินตามกฎหมายกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และข้อกำหนดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วย โรงแรมซึ่งมีจำนวนหลายพันแห่งตามจังหวัดต่าง ๆ มากกว่าห้าสิบจังหวัด และยังมีที่ไม่ได้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมายกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารอีกหลายพันแห่ง ซึ่งควรให้โอกาส ดำเนินการเสียให้ถูกต้องภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดเช่นเดียวกับที่เคยมีกฎหมายผ่อนผัน ในเรื่องอื่นไว้ทำนองเดียวกันแล้ว อันจะทำให้กิจการเหล่านี้เข้ามาอยู่ในระบบ ลดความขัดแย้งในชุมชน ภาครัฐสามารถตรวจสอบควบคุม ยกระดับมาตรฐานการประกอบการและสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ผู้รับบริการเองก็ได้รับการบริการที่มีคุณภาพและเป็นธรรม ฝ่ายผู้ประกอบการก็สามารถ ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของตน ก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ ทั้งยังเป็นส่งเสริมให้มีการลงทุน และดูแลรักษากิจการอย่างเต็มความสามารถทางเศรษฐกิจ โดยยังคงรักษาสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ในชุมชนไว้ได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขข้อขัดข้องที่มีอยู่ดังกล่าว อันจะเป็นประโยชน์ ในการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศและส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนลดความขัดแย้งในสังคม

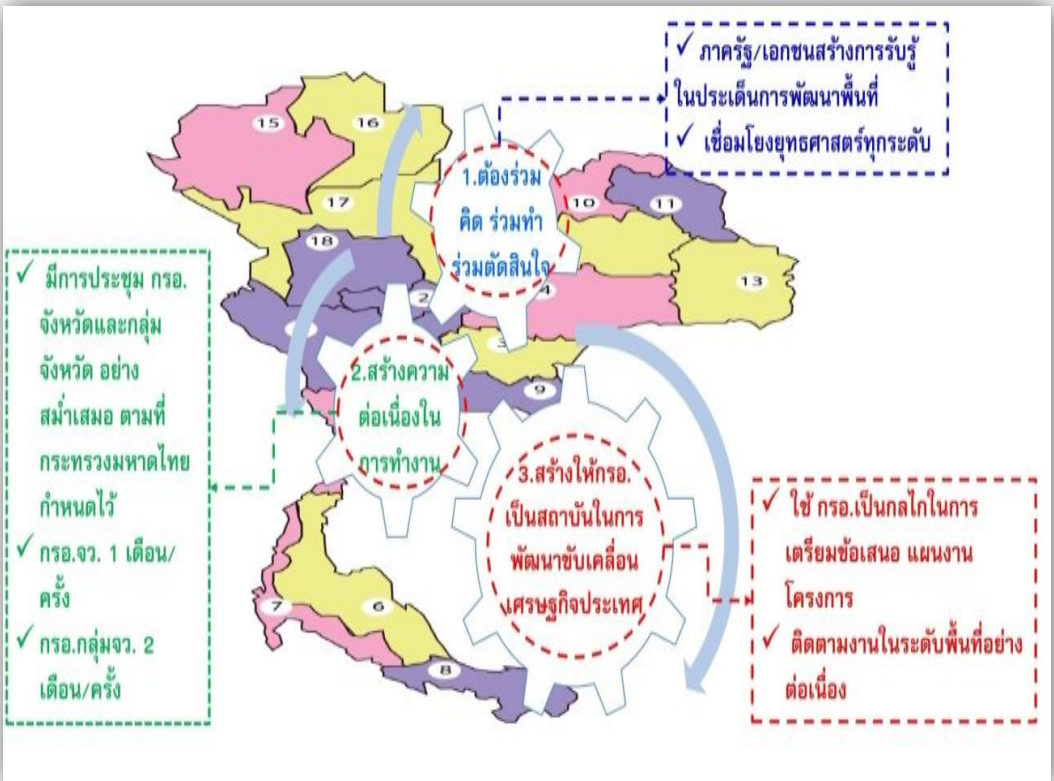
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับ มาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะ รักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ นับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้การประกอบ ธุรกิจโรงแรมซึ่งมีอาคารที่มีลักษณะตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ และมาตรา ๔ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

แนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายยุค VUCA เกิดจากคำ
4 คำ คือ

- volatility การเปลี่ยนแปลง
- uncertainty ความไม่แน่นอน
- complexity ความซับซ้อน
- ambiguity ความคลุมเครือ

สถาบันดำรงราชานุภาพ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

บรรณาธิการบริหาร

นายอังกูร สุนกุล ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวดารารักษาชาติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาและบริหารจัดการความรู้

กองบรรณาธิการ

นางจรัญญา ศรีไพโร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นายวีระ แสงจันทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาววรรดา สงอักษร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางกาญจนา แจ่มมินทร์ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

นางสาวบุษบา ลาภวิไล บรรณารักษ์ชำนาญการ

นางทิพวัลย์ อุดมทรัพย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวกฤตติกา หงส์หิน นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

นางสาวภัทรกร ป้อมมะลิ่ง เจ้าหน้าที่สนับสนุนกระทรวงมหาดไทย

ผู้รวบรวมและเรียบเรียง

นายวีระ แสงจันทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาวกฤตติกา หงส์หิน นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

ออกแบบปก

นางสาวภัทรกร ป้อมมะลิ่ง เจ้าหน้าที่สนับสนุนกระทรวงมหาดไทย

สถานที่ติดต่อ สถาบันดำรงราชานุภาพ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๕๙๕๘

www.stabundamrong.go.th

e-mail : stabundamrong@gmail.com

เอกสารความรู้

วารสารดำรงราชานุภาพ